

Duchovný pohľad

Daj, Boh, šťastia tejto zemi, všetkým ľuďom v nej.
Nech im slnko jasne svieti každý boží deň.
Nech ich sused v láske má, nech im priazeň, pokoj dá.
Daj, Boh, šťastia tejto zemi, všetkým ľuďom v nej.

Daj, Boh, šťastia celej zemi, všetkým národom.
Nech im svetlo hviezdy lásky ožaruje dom.
Hladným chleba dobrého, chorým zdravia pevného.
Daj, Boh, šťastia celej zemi, všetkým národom.

Ako to vidím ja

Daniel Hevier: Vianočná pošta

Najprv som tú knihu ani nechcel vydať, hoci som ju napísal už pred niekoľkými rokmi. Pretože je to knižka o Vianociach a ja som sa zdráhal dať ju do mlyna vianočnej hystérie. Potom som si však povedal, že Vianoce za nič nemôžu. A že som chcel napísať posolstvo, ktoré chce práve upozorniť na to, aby sme si nedali ukradnúť pravý zmysel Vianoc. Je to knižka - báseň. Básnický príbeh o tom, v ktorom sa prelína biblická látka, ktorú už poznáme, v mojom spracovaní:

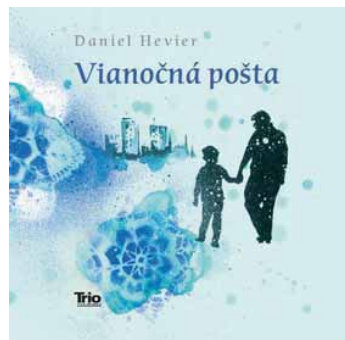
„Po ceste išiel pomaly
chudučký sivý oslík
A dvaja tam s ním kráčali
Ktohovie kam by došli

Mesiac sa v šere rozpíjal
ten muž sa volal Jozef
a jeho žena Mária
šepkala Ach môj Bože

Už sa to asi začína
maličké klopká v brušku
A vôkol cudzia krajina
Boh na nich zoslal skúšku

Vy deti viete všeličo
viac ako deti predtým
Vysvetlíte aj rodičom
ako sa rodia deti

Muž Jozef ženie osliatko
vôkol tma cudzia ničia
Mária čaká dieťaťko
a nikde pôrodnica.“

Tento pradávny príbeh sa prelína so súčasnosťou. Ako som ušiel pred reklamnými, marketingovými, hypermarketovými Vianocami. Ako som prišiel niekde na perifériu Petržalky a tam som stretol malého chlapca:

„Tam som ho stretol zakrátko
Za mestom Toho chlapca
Ba skôr to bolo chlapčiatko
Iba tak prechádzal sa

Tak som sa ho tam opýtal
Ty si sa chlapče stratil?
Chvíľu tam mlčky iba stál
potom sa spýtal A ty?“

Iste ste uhádli, kto to bol:

„Vyzvedám jeho priezvisko
Pýtam sa Chlapče kto si?
A on mi na to Ježiško
A zmizol v hĺbke noci.“

Je to nenápadná knižočka, neskáče sama do ruky a nedranká Kúp si ma! Verím však, že sa dostane k tomu, ku komu má.

Daniel Hevier (* 6.12.1955)

(zdroj: Servis TK KBS, 6.12.2011)

Požehnané Vianoce Vám zo srdca prajú
a vyprosujú od novonarodeného Dieťaťa Ježiša

Daniel Bédi, SF, farár, Farská rada,
Juraj Adamkovič a Pavol Pakoš, nemocniční duchovní

**OBČASNÍK FARNOSTI SVĚTÉHO DUCHA
BANSKÁ BYSTRICA - PODLAVICE**

október 2011, číslo 14, ročník V.

Duchovní pohľad

**I cesta dlhá tisíc kilometrov
začína prvým krokom...**

Úvodník? alebo tento raz Záverník?	3
Takto si tu žijeme	
alebo ohliadnutia za letom, dovolenkami a prázdninami	4
September v škole a v našich rodinách	6
Na križovatke života (rok 1994) – za o. biskupom Balážom	8
Kreslo pre hosťa – Ing. Jozef Kreutz	9
Požehnanie áut a iných dopravných prostriedkov	12
Skvelý týždeň na Habovke	12
Fatimská sobota	14
Víkendové stretnutie mladých rodín	16
Libanon - krajina prekvapení	17
Ako vyzeral štart na púť do Madridu	18
Madrid	19
Medžugorie – naša dovolenka	21
Posolstvo	22
Farský deň v Podlaviciach	23
Ján Flažík – Manašovský	25
Púť k Sedembolestnej na Tajovskú kalváriu	26
Tajovská kalvária	27
Najväčší darček	28
DOVOLENKY...a to tá MATERSKÁ	29
Birmovka 2011	31
Slávnosť sviatosti birmovania alebo istota v neistote	32
Farská púť po stopách sv. Cyrila a Metoda	33
Maková sypaná štrúďľa	35
Fotografia roka 2011	35
Farská kronika 2011	36
Azda pokračovanie Úvodníka	38

Dva v jednom...

Milí čitatelia Duchovného pohľadu! Stáva sa, že redakcie vydávajú dvojčísla svojich časopisov. V rukách držíte dvojčíslo nášho Duchovného pohľadu. Pôvodne to mali byť samostatné dve, poprázdňinové a vianočné, no rýchlosť času je tak veľká, že sa nám to akosi zlialo. Verím však, že i tak sa potešíte a povzbudíte pri čítaní nasledovných strán a zážitkov...

o. Daniel

Duchovný pohľad, občasník: číslo 14/2011, ročník V. (vyšlo 11.12.2011)

Vydáva Rím.kat. farnosť Svätého Ducha Banská Bystrica – Podlavice

Skubínska cesta 6, 974 09 B.Bystrica, kontakt: 048/4146393,

bb.podlavice@fara.sk, www.podlavice.fara.sk;

Redakčná rada, grafická úprava, tlač:

- šéfredaktor: Mária Gréčová

- za obsahovú stránku zodpovedá: Mgr. Daniel Bédi, SF, farár;

- jazyková úprava: PhDr. Lenka Bačíková;

- grafická úprava: Žaneta Murgašová;

- foto: archív prispievateľov, archív farnosti, Helena Žebyová, Mária Gréčová, Ľubomír Mazúr, Anton Vik, Daniel Bédi

- tlač: Dali-BB, s.r.o., Jilemnického 7, Banská Bystrica, náklad 200 ks

Pre vnútornú potrebu farnosti. Redakcia si vyhradzuje právo úpravy a krátenia príspevkov. Schválené Biskupským úradom v Banskej Bystrici pod č. 112/1/2011

Foto na titulnej strane č.1: adventná dekorácia v Podlaviciach; skauti Ján Gréč ml. a Pavol Tuček ml. prinášajú Betlehenské svetlo. Foto na titulnej strane č.2: cesta zo Starých Hôr na Španiu Dolinu; na Španej Doline pred kostolom (článok: Fatimská sobota).

Úvodník? Alebo tento raz Záverník?

„Dušičky“ nie sú len raz v roku

„Ježiš povedal Marte:

„Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie.

A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky. Veríš tomu?“

(Jn 11,26)

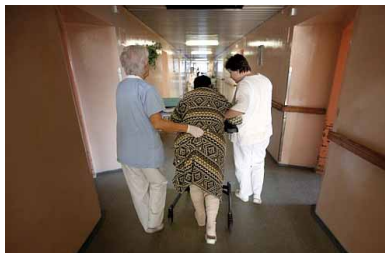
Štyri veci, ktoré ľutujú zomierajúci:

Dali sme sa príliš pohltiť životom, zabudli sme na svojich blízkych a nepovedali sme im, ako veľmi ich milujeme, tvrdia ľudia na smrteľnej posteli.

Keby som mohol vrátiť čas, tak by som... Touto vetou zvyknú vyjadrovať svoje pocity ľudia na smrteľnej posteli. Do slov, ktoré nasledujú po troch bodkách, sa započúvala zdravotná sestra Bonnie Wareová a zostavila rebríček piatich vecí, ktoré zomierajúci ľudia najviac ľutujú.

Inšpirovaní jej rebríčkom sme oslovili sedem hospicov na Slovensku s otázkou, čo ľudí na smrteľnej posteli najviac trápi. Vznikol rebríček štyroch veľkých ľútostí.

- 1. Zanedbával som rodinu a priateľov.**
- 2. Zbytočne som veľa pracoval.**
- 3. Stavil som na zlú kartu.**
- 4. Nenaplnil som svoje sny.**

VEĽKÉ ĽÚTOSTI ZOMIERAJÚCICH PODĽA BONNIE WAREOVEJ

- Nenaplnil som svoje sny.
- Veľa a ťažko som pracoval.
- Nemal som odvahu vyjadriť svoje pocity.
- Nezostal som v kontakte s priateľmi.
- Nedovolil som si byť šťastný.

Je vzácnnejšia jedna ruža podaná do ruky,
ako kytice kvetov na náhrobku.

- ❖ 25. júna v altánku za kostolom navaril Peter Žeby st. s kamarátmi z farnosti guláš a pripravil grilované kurence. Farníčky priniesli napečené koláče. Brigádnici v areáli kostola upratovali terén pre oddychovú zónu. Po brigáde sme všetci strávili sobotný deň v kruhu farskej rodiny.
- ❖ 26. júna sme mali v areáli kostola procesiu so Sviatosťou Oltárnou. Uctili sme si Najsvätejšie Telo a Krv Krista v sprievode so spevmi a modlitbami pri 4 oltárikoch.
- ❖ 29. júna na sviatok sv. Petra a Pavla sme na sv. omši ďakovali za odvážnych apoštolov viery.
- ❖ 1. júla bola slávnosť Najsvätejšieho Srdca Ježišovho. Utíchol ruch v školách a väčšina škôľakov a študentov si na určitý čas od učenia a skúšania vydýchla.
- ❖ 2. júla bola slávnosť Navštívenia Panny Márie - na Starých Horách v rámci farskej soboty. Náš otec biskup Ru-dolf Baláž mal sv. omšu na Studničke za veľkej účasti kňazov, bohoslovcov a pútnikov.
- ❖ 3. júla v Tajove mal novokňaz Ján Mátk z Misijnej spoločnosti Božieho slova (SVD) primície, prvú sv. omšu v rodisku. Slávnosti sa zúčastnili aj naši farníci. Tento tajovský rodák dostal misijné určenie do Venezuely. V túto nedeľu o 15. hodine sme mali ako každú prvú nedeľu modlitbu posvätného ruženca a o 15:45 v pastoračnej miestnosti nám pán farár premietol dokumentárny film o ťcte sv. Cyrila a Metoda v Terchovej, kde je zasvätený kostol týmto vierozvestcom.
- ❖ 5. júla na sviatok sv. Cyrila a Metoda sme boli na diecéznej púti v Selciach. Sv. omšu tam slúžil otec biskup Rudolf Baláž s veľkým počtom kňazov. U nás boli dve sv. omše a účasť veriacich bola pekná.
- ❖ 21. júla mal náš otec Daniel meniny a veriaci z Podlávíc a Skubína sa zapojili medzi jeho gratulantov. Od 23. júla strávila naša mládež s otcom Danielom týždenný pobyt v Habovke na Orave.
- ❖ 27. júla nás zastihla správa o úmrtí nášho biskupa Rudolfa Baláža, ktorý bol 21 rokov správcom banskobystrickej diecézy. Denne sa v katedrále sv. Františka Xaverského mohli veriaci modliť za spásu jeho duše. Dňa 2. augusta bola zádušná sv. omša o 18:00 hodine za účasti mnohých kňazov. Vigília s vešperami a s osobnou modlitbou bola do 21. hodiny, kedy bola v katedrále aj truhla s telesnými pozostatkami otca biskupa. 3. augusta bol pohreb otca biskupa Rudolfa Baláža v kostole Nanebovzatia Panny Márie v Banskej Bystrici, ktorého sa zúčastnilo 25 biskupov, cez 400 kňazov a veľké množstvo veriacich. O 16. hodine bol pochovaný v jeho rodnej obci Nevoľné.
- ❖ 31. júla po sv. omšiach na sviatok sv. Krištofa p. farár požehnal dopravné prostriedky našich motoristov.
- ❖ 6. augusta na Fatimskú sobotu sme zo Starých Hor išli peši cez hory na Španiu Dolinu, kde nám pán farár podal fundovaný výklad o tamojšom kostole, ktorý je zasvätený Premeneniu Pána. V miestnej reštaurácii Klopačka sme si prezreli banícky orloj a autami sme sa vrátili domov.
- ❖ Naši ôsmi mladí farníci dostali v nedeľu 7. augusta pri sv. omši požehnanie na cestu na Svetové stretnutie mládeže v Madride so Svätým Otcom Benediktom XVI.
- ❖ Od 8. augusta mal otec Daniel 2 týždne dovolenku. Zastúpili ho kňazi, ktorí pôsobia v duchovnej službe v Rooseveltovej nemocnici, otec Juraj a otec Pavol.
- ❖ Počas víkendu 12.-14. augusta boli mladé rodiny s deťúrencami na chate vo Vikártovskom mlyne.

❖ septembra sme oslavovali náš farský deň. Oslavy sa niesli vo sviatočnom duchu už od rána. O 10. hodine bola ďakovná sv. omša za založenie farnosti v Podlaviciach a Skubíne. Celebroval Janko Flajžík Manašovský spolu s dp. Kazimírom Divéky a dp. Danielom Bédim. Pri sv. omši účinkoval náš spevácky zbor dospelých Cantate Deo a hosťujúci zbor Médici zo Starých Hôr. Po sv. omši bol koncert, ktorý mal Janko Flajžík Manašovský a po ňom nasledovalo agapé zabezpečené našimi obetavými farníkmi. Od 13. – 17. hodiny bola adorácia pod vedením spoločenstiev farnosti. Po 17. hodine začala opekačka v altánku a bohatý program pre deti.

❖ 4. septembra sa o 10. hodine pri sv. omši naši mladí podelili o dojmy a skúsenosti zo stretnutia so Svätým Otcom Benediktom v Madride. O 15. hodine sme sa modlili modlitbu sv. ruženca, ktorú sme ukončili Eucharistickým požehnaním. Potom sme si v pastoračnej miestnosti premietli film o Medžugorí. Okrem filmu sa konala aj beseda s manželmi Gréčovcami, ktorí sa nedávno z tohto pútnického miesta vrátili.

❖ Na sviatok Panny Márie 8. septembra sme si pri večernej sv. omši pripomenuli jej narodenie. Nezabudli sme ani na 8. výročie návštevy Svätého otca Jána Pavla II. v našom meste (12.9.2003), pri ktorej nám posvätil základný kameň nášho dnešného kostola.

❖ 11. septembra bol na hlavnej železničnej stanici pristavený pápežský vlak Totus Tuus, ktorý tiež posvätil Svätý otec Ján Pavol II. v Poľsku. Je na okružnej jazde po krajinách V4. Tento vlak sa o 10. hodine premenil na pojazdný kostol a vdp. Ján Krajčík v ňom spolu s inými kňazmi slúžil sv. omšu. Verejnosť si tento vlak, v ktorom bola aj expozícia fotografií zo života zosnulého Svätého otca Jána Pavla II., mohla pozrieť do 15. hodiny.

❖ 15. septembra na sviatok Sedembolestnej Panny Márie sme sa zúčastnili púte na Tajovskú kalváriu. Kaplnka je za-svätená práve Sedembolestnej Panne Márii. Sv. omšu celebrovali dp. Jozef Petrik, náš dp. Daniel, dp. policajný duchovný Jozef Meňuš a dp. správca farnosti Belveder a Riečka Radoslav Bujdoš. Domáci farníci nás pohostili dobrým gulášom a inými dobrotami. U nás bola sv. omša o 18. hodine. Pekná účasť na slávnosti svedčí o úcte k Sedembolestnej Panne Márii, patrónke Slovenska, aj v našej farnosti.

❖ 18. septembra bola birmovka, pri ktorej prijalo túto sviatosť 14 mladých ľudí. Sviatosť birmovania im udelil pán dekan Jaroslav Pecha. Na sv. omši účinkoval náš zbor mladých Chorus band a organista pán Jozef Sakson.

❖ 30. septembra do nášho mesta priniesli relikvie sv. Cyrila, ktoré putujú po Slovensku v rámci príprav na slávnosť 1150. výročia príchodu sv. Cyrila a jeho brata Metoda na naše územie. Tieto relikvie k verejnej úcte priniesol žilinský diecézny biskup Tomáš Galis.

❖ 1. októbra boli tieto ostatky vystavené k verejnej úcte na Studničke na Starých Horách, kde za veľkej účasti kňazov, bohoslovcov a ostatných veriacich sme si ich uctili pri sv. omši, ktorú celebroval ThDr. Jaroslav Pecha.

❖ 2. októbra pri rannej sv. omši pán farár ďakoval za úrodu a všetky dobrodenia, ktoré nám Boh dal a dáva. O 10:00 pri sv. omši dostali požehnanie matky pred pôrodom.

Pohostenie vo Veľkom Záluží

Pri Pápežskom vlaku

❖ Modlitby matiek – trojdnie – prebehli v duchu modlitieb za kňazov a za naše deti. Pekný počet matiek svedčí o dôležitosti týchto modlitieb. Stretli sa, aby prosili za kňazov a tiež, aby ďakovali za nich a za všetky dobrodenia, ktoré skrze nich nám a našim deťom prichádzajú. V mesiaci október sa denne modlíme modlitbu sv. ruženca.

❖ Od 27. septembra do 8. októbra sme si pripomenuli 4. výročie Ľudových misií. Intenzívne sme to prežívali prostredníctvom duchovnej obnovy zameranej k sv. Cyrilovi a Metodovi. Program týchto dní vyplňal Deviatnik k týmto našim vierozvestcom, modlitby matiek, prednáška pre manželov a 4. októbra o pol šiestej priniesli vyššie spomenuté relikvie sv. Cyrila aj k nám. Bohatý program sme pripravili s Neokatechumenátnym spoločenstvom, Gréckokatolíckou cirkvou, seniormi, mladými, matkami s deťmi a zbormi z našej farnosti. Program trval do polnoci. 5. októbra od 8:00 – 16:00 pokračovala verejná účta k týmto relikviám. Naš pán farár ich potom previezol do farnosti Sásová. 8. októbra vyvrcholila duchovná obnova púťou. Navštívili sme Veľké Zálužie, rodisko otca Daniela a mesto Nitra, pôsobisko našich vierozvestcov. Nová Baňa bola našou poslednou zastávkou. Tam sme si pozreli miestny kostol a v ňom výzdobu z darov zeme.

❖ V našej farnosti stále prebiehajú modlitby sv. ruženca polhodinu pred sv. omšou a každú októbrovú nedeľu o 15:00. Túto modlitbu zabezpečujú Spoločenstvá farnosti.

❖ Počas septembra a októbra mnohí z Podlavíc a Skubína sa zapojili do charitatívnych akcií ako Zbierka plodov zeme pre Kňazský seminár a DCM a Zbierka šatstva pre Diecéznu charitu.

Mária Gréčová

September v škole a v našich rodinách...

Prvé žltosfarbené listy, ostrejší vetrík, kratšie dni. To všetko nasvedčuje, že sa končí krásne leto, voľné chvíle, bezsta-rostný čas prázdnin. A zas je tu školy čas. Opäť začínajú starosti. Pre niekoho menšie, pre niekoho väčšie, niekomu začína obdobie stresu. Iní sa tešia na nových kamarátov, na všetko nové, čo sa tento rok naučia.

Pre rodičov prichádzajú chvíle, kedy sa ich peňaženky riadne prevetrajú. Veď naše ratolesti potrebujú komplet novú výbavu do školy. A nie hocikakú. Niekde sa značka musí skvieť od hlavy až po päty. A školská taška by mala byť tiež značková, tenisky rovnako nesmú byť podradné. Koľko námahy dá rodičom presvedčiť svojich potomkov, že značka na tričku neznamena automaticky úspech v škole. Tým to však pre milých rodičov zďaleka nekončí. Všetko sa len začína. Desaťmesačný kolobeh starostlivosti o dieťa dá poriadne zabráť. Od ranného vstávania, cez pripravovanie desiat, pomáhania s domácimi úlohami, kontrolovania voľného času až po večerné umytie zubov, je rodič stále v strehu. Určite väčšina z nich vníma neskutočnú dravosť a často bezbrehosť našej „slobodnej demokracie“, čo sa často prejavuje aj nie práve najlepším vplyvom na ich potomkov. Aj oni častejšie prejavujú svoje právo na slobodu („...chcem tam ísť, pustia tam všetkých mojich spolužiakov, len vy ma nechcete pustiť...“). Čoraz častejšie prejavujú svoje právo na názor – povedia, kde chcú, čo chcú, ako chcú. Poznajú všetky svoje práva, len pri spomínaní na povinnosti im pamäť akosi neslúži. A potom opäť nastupujú rodičia, aby im trpezlivo osviežovali pamäťové spoje, aby ich presvedčali, že im nechcú kaziť detstvo tým, že ich nenechajú potme brázditiť sídlisko, že násobilka, vybrané slová či básnička nie sú novodobé mučiace nástroje, ale slúžia na rozvíjanie ich vlastnej múdrosti.

September z pohľadu našich ratolestí je pre niektoré z nich terapia šokom. Ešte sa nestačili spamätať zo všelijakých prázdninových aktivít a škola klope na dvere. Len teraz si začínajú uvedomovať, ako čas letí, aké neskutočne krátke boli tieto prázdniny. Málokto zo starších žiakov sa teší na ranné vstávanie, na každodenné povinnosti, nato, že musia – napísať úlohy, dokonca - učiť sa, ráno ešte aj ustlať svoju posteľ, umyť tanier a šálku po raňajkách... Plní očakávania sú naši prváčikovia, ktorí sa tešia na novú školu, nových kamarátov, aj na pani učiteľku, ktorá v škole zastupuje mamu. Cítia sa byť už veľkí, keď prišli medzi veľkých spolužiakov do veľkej školy.

Naše slečny to budú mať každé ráno tiež ťažké. Stále riešiť dilemu, čo si oblečiem, čo si obujem, nie je len tak.... A potom si možno aj spomenú, že bola nejaká domáca úloha, že azda by bolo lepšie, keby sa s danou témou boli trochu viac pohrali – veď bola celkom zaujímavá... Chlapcov aj dievčatá priťahuje všetko neznáme. Láka ich svet dospelých. Výškou ich často rýchlo dobiehajú, no k dospelosti sú ešte stále ďaleko. Niekedy im je ťažko vysvetliť, že cigaretou v ruke, našminkovanými očami a nalakovanými nechtami sa ešte dospelými nestanú. Ťažko im vysvetliť, že niektoré slová im do úst nepatria, že tým, čo vypúšťajú z úst, práve svedčia o svojej nezrelosti a že mamy by boli veľmi smutné, keby ich počuli rozprávať. Často sa navzájom pretekajú v tom, kto bude väčší frajer a viac si dovoľí. Keď si uvedomia, čo urobili, je často neskoro. Avšak ak sa ozve svedomie, nie je nič stratené. Aj oni sa musia naučiť, že človek sa môže pomýliť, no chybou by bolo v omyle zotrvať. Tu opäť musia nastúpiť rodičia. Trpezlivo a s láskou upozorňovať, nabádať, kontrolovať, stanoviť mantinely a hranice. A v neposlednom rade, keď už mnohokrát dochádza-zajú slová a sily, prosiť o pomoc a radu nášho Pána, nezabúdať sa vytrvalo modliť.

Na druhej strane veľakrát nás naše ratolesti prekvapia, prejavia sa tak, že nám vyrazia dych – v tom dobrom zmysle slova. Sú rozumní, citliví, spoľahliví, pomáhajú a nepýtajú sa, prečo musím... A vtedy si ako rodičia povieme, že sme ani netušili, že naše deti sú už také vyspelé, že sa nemusíme báť o ich (a našu budúcnosť). Nastúpi pocit spokojnosti, zadostučinenia a vďaka za dary, ktoré sme od Všemohúceho dostali.

Pre učiteľov nastal tiež hektický čas. Majú plné ruky práce s vypĺňaním všelijakých tabuliek, množstva plánov už pred začatím školského roka a pokračujú s touto nepríjemnosťou aj popri učení. Keby konečne nastala doba, kedy by učiteľ mohol „len“ učiť a všetok čas venovať „len“ deťom! O tom môže však len snívať, pretože namiesto odbúravania byrokracie, z roka na rok pribúda nových papierových príkazní, ktoré sa hneď a zaraz musia vyplniť. O pokazenej školskej reforme už ani nehovoríme! No aj napriek všetkým nepríjemnostiam sa učitelia tešia na tú povestnú iskru v očiach detí, ktoré ešte nie sú „otrávené“ učením a zvedavo nasávajú všetko nové. Množstvo energie však učiteľom odčerpávajú deti, ktoré nie sú ochotné spolupracovať, nie sú zvyknuté na pravidlá v rodine, preto ich odmietajú dodržiavať aj v škole, sú arogantné, egocentrické. Smutné je, že niektorí rodičia často odmietajú uznať svoju základnú zodpovednosť a od školy očakávajú, že im deti vráti domov ako „hoto- vých“ ľudí – vychovaných, slušných, vzdelaných, múdrych. Bez stopercentnej spolupráce so školou (bez dvojkoľajnosti vo výchove) to však nikdy nepôjde. Ak dieťa neposlúchne svojho rodiča, nemôžeme očakávať, že tak bude robiť v škole. Verme, že tieto skutočnosti si všetci budú uvedomovať. Ešte nikomu neuškodil múdry, zodpovedný, možno aj prísnejší spôsob výchovy.

Stačí si len spomenúť, k čomu nás viedli naši rodičia a nevysvetľovať všetko hektickou dobou, všeobecne uvoľnenými mravmi, bezbrehou slobodou a nedostatkom času. Nezabúdajme, že všetko, čo deti dostanú a naučia sa v rodine, budú vedieť použiť aj mimo nej, teda aj v škole. Rodič nebude musieť ísť s malou dušičkou do školy riešiť problém dieťaťa, ale pôjde pokojne a hrdo počúvať o úspechoch a dobrých skutkoch svojej ratolesti. Všetka energia, ktorú rodič venuje svojmu dieťaťu, aj vtedy, keď už siaha na dno svojich síl, sa mu raz bohato vráti. Požičiavajme teda jeden z troch grošov našim deťom dnes a oni nám ho zajtra s láskou a úctou vrátia. Ak takto budeme v rodinách spolu so školou viesť svoje deti, nemusíme sa báť budúcnosti – ich ani našej. Zaželajme si preto spoločne veľa síl a energie, aby sme spolu s našimi deťmi zvládli ďalší školský rok a aby sa naše školy ale hlavne rodiny stali naozajstnými „dielňami“ ľudskosti.

Mária Kračúnová

Na križovatke života (rok 1994)

Spomienky na otca biskupa Rudolfa Baláža

Bol utorok, prvý letný deň, a v gymnáziu Štefana Moysesu sa od rána pripravuje spomienková akadémia so sv. omšou pri príležitosti 125. výročia úmrtia Š. Moysesu. Atmosféra je nezabudnuteľná, v pozadí počuť spev mladých, sv. omšu celebruje otec biskup Rudolf Baláž. Príhovor začal oslovením „Drahá mládež“ a pripomenul, že dnes je tu hlavne kvôli nim. Vyberám z jeho slov a myšlienok v nasledujúcich riadkoch. Otec Rudolf hovoril často o tesnej bráne, hoci vedel, ako nemáme radi túto reč (ako mladí tak aj staršia generácia). Od nás vyžadoval niečo viac. Úzka cesta je podľa jeho slov usporiadaný život, a platí to aj v dnešnej dobe. Mal rád náročné úlohy, o ktorých sme sa mohli nekonečne rozprávať. Vo svojich príhovoroch uvádzal príbehy zo života svätých, pričom zdôrazňoval, že každý svätý bol najskôr vynikajúcim človekom. Vo svojom živote často spomínal vetu z evanjelia – Čo nechcete, aby ľudia robili Vám, nerobte ani Vy im. Pre mladých je to pekný vstup do života. Rozoberáme ďalej myšlienku, teda, čo chceme, aby nám robili, robme aj my im. Všimajme si ich starosti. „Keď nám niečo chýba, opýtajme sa seba, či iní nemajú náhodou ešte menej,“ ďalej spomína aj Matku Terezu a prirovnáva, ako ona prišla v Amerike do kaplnky za sestrami a všetko vypratala von. „Nechala to také jednoduché ako je táto Vaša kaplnka,“ uvádza biskup Baláž vo svojom príhovore a pokračuje svojím úprimným presvedčivým hlasom: „Človek potrebuje na svoje šťastie veľmi málo. Nepotrebuje koberce, všetky šaty 1. triedy, ale poriadok v duši. Potom je človek šťastný vo svojom domčeku.“ Keď sa novinári pýtali, kde berie (taká zničená stareňka) Matka Tereza toľko energie, ťažko im mohla vysvetliť, ale odpovedala, že energiu berie z Krista. Ona len zabezpečí, aby biedni ľudia spokojne umreli. „Nežite sebecky, robte toho viac a budete bohatí.“ A to viac, podotýka biskup, vo vybudovaní si správnej hierarchie hodnôt. Dáva šancu mladým aj pri sv. omši na gymnáziu Š. Moysesu, ako ďalej uvádza s veľkou vážnosťou otec Rudolf: „Pretože my sme takúto šancu nemali.“

Otec biskup Rudolf na katolíckom gymnáziu.

Otváranie Rádio Mária (neskoršieho Rádio Lúmen)

Zaspomíname si aj na prvé nahrávky v Rádiu Mária s názvom - Na križovatke života – Katechizmus pre dospelávajúcu mládež. Ak ideme v prírode bicyklom alebo cestujeme autom, lietadlom – je potrebné ísť vyznačenou cestou. V duchovnom živote je to podobne. Keď nemá človek duchovné poznanie, len vymyslený životný štýl, podľa biskupa Baláža bude len narážať a blúdiť. Ďalej zdôrazňuje, že byť sám sebou nezávisí od peňazí. Vo svojom živote sa sám snažil ukázať, že sme tu preto, aby sme robili dobro. Záleží na tom, aká bola výchova, a my sa teraz snažíme vycho-ávať naše deti. Nehľadajme len hmotu v dnešnom svete. Matka Tereza našla zmysel života a je sama sebou. Vo vysielaní Rádia Mária, ktoré bolo neskôr premenované na rádio Lumen, neraz otec biskup použil vo vysielaní pre mládež príklady osobností. Mali sme vždy veľa respondentov a môžeme pripustiť, že tie osobnosti rastú aj zásluhou otca Rudolfa a jeho prístupom k mladým. Vnímali sme jeho slová ako povzbudenie, keď uvádzal mená slávnych spe-vákov, ktorí sa nehanbili povedať, že spievať sa naučili v kostole. „Dakujeme otcovi, že sme takí, akí sme. Aj v takýchto ľuďoch je obraz Krista,“ a otec biskup ešte doplnil, že v aj v zemi sa nájdú diamanty, len ich treba hľadať. Na moju otázku, aký má názor na ideál, mi dal takúto odpoveď: „Ani ja nie som ešte hotový so svojím životom. Ideál je veľmi vysoko. Keď si už tam, tak už oddychuješ.“ Biskup Baláž mal viac vzorov, ako spomína pri našom rozhovore vo vysielaní pre dospelávajúcu mládež. Prvým pre neho ako chlapca znamenal veľa, bol sv. František z Assisi. Páčilo sa mu, že nemusel vláčiť so sebou batohy. Druhým ideálom bol Dominik Sávio. Ako mladý chlapec čítal jeho životopis a páčilo sa mu, ako reaguje na drzých chlapcov a dáva príklad. Dal mu však veľa roboty, ako dodal s úsmevom biskup, lebo bol iná náтура ako Dominik Sávio. No a posledným vzorom, ako spomenul otec Rudolf v roku 1994, v jeho duchovnom živote bol Svätý otec Ján Pavol II., ktorého obdivoval. Stalo sa tak pri ich stretnutí v roku 1966 v Krakove. Pri otázke: „Hľadáte Wojtylu?“ dostal odpoveď: „Ten je v kaplnke.“ Nehovoril veľa, ale konal, to sa páčilo nášmu biskupovi Rudolfovi Balážovi.

Zo spomienok Janky Ťažárovej

Kreslo pre hosťa

Ing. Jozef Kreutz

„Mali by sme sa vo väčšej miere angažovať tam, kde bývame, aby sa nám lepšie žilo a aby sme si sami mnohé problémy vyriešili.“

Vnašej mladšej farskej rodine sa často stretávame s ľuďmi, ktorých málo poznáme. Niektorí sa k nám prisťahovali a sú vo väčšej anonymite, niektorí sa angažujú viac. Jednou z našich farských aktivít sú každoročné farské púte. Na viacerých z nich sme mohli stretnúť človeka, ktorého vám chceme predstaviť v dnešnom kresle pre hosťa. Je ním predseda Občianskej rady Podlavice - Skubín Ing. Jozef Kreutz.

1. Odkiaľ pochádzate a ako si spomínate na svoje detstvo?

Pochádzam z učiteľskej rodiny a miesto môjho narodenia je Šumiac pod Kráľovou Hoľou, presnejšie povedané Základná škola v Šumiáci, (v čase môjho narodenia sa ešte nechodilo rodiť zo vzdialenejších miest do nemocnice). Na moje detstvo v dedine Šumiac spomínam často a rád, pretože to boli pre nás - deti takmer bezstarostné roky. Ľudia tam boli jednoduchí, skromní, ale veľmi srdeční a dobrí. Ich tvrdá práca, neustály boj o prežitie, odovzdávanie skúseností ďalším generáciám, ale aj fantastický zmysel pre ľudové umenie ma fascinovali a fascinujú stále. Neskôr sme sa presťahovali do Brezna, kde som vychodil základnú a Strednú všeobecnovzdelávaciu školu. V r.1970 som išiel študovať do Bratislavy, kde som v r.1975 ukončil Vysokú školu ekonomickú.

máj 2011
v ateliéri

2. Čo vás zavialo do Banskej Bystrice, resp. do Podlavíc?

r. 2006

B.Bystrica, otvorenie Európskeho klubu

Počas štúdia na vysokej škole som hľadal miesto niekde bližšie k môjmu bydlisku. Bratislava mi veľmi neučarovala. V posledných dvoch rokoch štúdia som získal podnikové štipendium ŠBČS (vtedajšia Štátna banka československá), a tak moje pôsobisko bolo jasné. Najbližšia pobočka ŠBČS bola v Banskej Bystrici. Tu som postupne prešiel viacerými pracoviskami a funkciami. Od r.1990 až do môjho odchodu na predčasný dôchodok v r.2006 som pôsobil vo funkcii riaditeľa ŠBČS, neskôr riaditeľa pobočky NBS (Národnej banky Slovenska). Zažil som menovú odluku v r.1993, zavedenie novej slovenskej meny, vytvorenie siete expozitúr NBS ale aj ich postupné likvidovanie. Veľmi silný zážitok bola pre mňa akcia v r.2001, kedy došlo k vysporiadaniu medzi ČR a SR a bol nám vrátený

aliquótny podiel nášho menového zlata. A akosi symbolicky, na určitý čas, bolo toto menové zlato umiestnené v trezoroch NBS, pobočka B.Bystrica. (Aj v období SNP boli veľké hodnoty umiestnené v trezoroch vtedajšej filiálky Slovenskej národnej banky). Nakoľko v r.2006 bolo v NBS rozhodnuté, že pobočky nie sú potrebné, naše pracovisko bolo zrušené a ja som riešil otázku ďalšej mojej existencie. Ako jediné riešenie mi vyšlo odchod na predčasný dôchodok. Od r.1996 bývam s mojou rodinou v mestskej časti Podlavice.

3. Čomu ste sa venovali profesne?

Ako som už uviedol v predošlej odpovedi, celá moja profesná kariéra bola spojená s bankovníctvom. Môžem povedať, že v tejto brandži došlo najmä po r.1990 k obrovským zmenám, čo sa urýchlilo najmä po r.2000. Obsiahnuť širokú bankovú problematiku je dnes mimoriadne náročné, a preto prirodzene dochádza k špecializácii. Je to však práca pekná, zaujímavá a perspektívna. Som tak trochu rád, že v mojich šľapajach ide moja dcéra, ktorá pracuje v komerčnej banke.

4. A čo vaša rodina? Môžete nám ju predstaviť?

Som ženatý, mám dve deti a dve vnúčatá. Dnes s nami už nebývajú, avšak nie sú tak ďaleko, aby sme sa podľa potreby a možností nevideli. Najviac ma teší sledovať naše vnúčence, ako rastú, ako riešia každodenné starosti a radosti, pretože pri našich vlastných deťoch to ubehlo akosi veľmi rýchlo.

r. 2010

Vnúčence Karolínka a Mário

5. Nikto by nepovedal, že ste už na dôchodku. Nie je vám dlhý čas?

Odchod na dôchodok je pre každého veľká zmena. Je to iný režim dňa, iné aktivity, iné kontakty atď. Ja som si asi po roku našiel „svoje miesto“ a čas si delím na rodinu, záhradu a moje koníčky a vlastné aktivity. V posledných štyroch rokoch veľa cestujem, fotografujem a maľujem. A tak sa venujem tomu, na čo som počas mojej profesionálnej kariéry nemal čas. V uplynulom období som moje akvarely vystavoval na troch výstavách a pripravujem sa na ďalšiu.

máj 2011

Cestou na vysviacku do Ríma s manželkou

júl 2010

Vernisáž výstavy DVOJHLAS, Brezno,
spolu s akad. maliarom Jozefom CESNAKOM

6. Ste predsedom Občianskej rady mestských častí Podlavice – Skubín. Čo vás viedlo k tomu prijať túto funkciu – službu?

Som rád, že ste k slovu funkcia pridali aj „služba“. V tomto najnižšom stupni samosprávy ide o službu občanom, bez akéhokoľvek nároku na odmenu. Najkrajšou odmenou je, keď Vám niekto povie pekné slovo: „Ďakujem, že si to spravil... – alebo - zariadil“. Som toho názoru, že by sme sa mali vo väčšej miere angažovať tam, kde bývame, aby sa nám lepšie žilo a aby sme si sami vyriešili mnohé problémy. Nemožno čakať, že to niekto vyrieši, alebo že sa to samo spraví... Verím, že novokonštituovaná Občianska rada Podlavice - Skubín je schopná riešiť mnohé otázky. A preto som prijal ponuku viesť túto OR.

Ďakujem za rozhovor.

Helena Žebyová

Už ôsmy raz na Nedeľu sv. Krištofa dp. Daniel Bédi požehnal autá na parkovisku pri Kólibe U sv. Krištofa v Uľanke (na snímke). V nedeľu popoludní sa zhromaždili desiatky áut a ich šoféri sklonili hlavy na požehnanie. Pán farár pokračoval v tejto tradícii aj v Banskej Bystrici - Podlaviciach. Pri miestnom Kostole Ducha Svätého si veriaci dali požehnať autá, motorky, bicykle, ba aj detské kočíky či barly. Prosili o príhovor sv. Krištofa, patróna šoférov, cestujúcich, pútnikov a športovcov, aby ich cesty vždy viedli správnym smerom a šťastne prišli do cieľa.

Mária Gréčová

Modlitba vodiča auta

Bože, ty si pánom života a smrti, utvrď ma v presvedčení, že i pri jazde musím zachovávať zákon lásky k blížnemu a mať ohľad na ostatných ľudí. Chráň ma pred vystatovaním sa na ceste a pred ne-miernou rýchlosťou v jazde. Aj za volantom si chcem stále uvedomovať zodpovednosť za vlastný život a za život blížnych. Amen.

Skvelý týždeň v Habovke

A už sú tu zas!... Vytúžené prázdniny... Tak dlho sme ich čakali. Veď po náročnom roku, ktorý bol plný ťažkého učenia, sme si ich určite zaslúžili. Myslím, že okrem iných aktivít, ktoré sme mali naplánované, sme sa všetci tešili na spoločný týždeň v Habovke. Na týždeň plný smiechu, zábavy, nových zážitkov, ale hlavne Teba, Pane. Každému možno preletela hlavou myšlienka, či osem dní nebude príliš veľa, ale nakonci sme sa všetci zhodli, že by sme kľudne prijali ešte týždeň. Zostávalo nám už len pobaliť sa a výlet sa mohol začať.

Po pár prestupoch sme konečne zakotvili v našej obľúbenej Habovke. Tento rok sme mali dokonca „osobnú kuchárku“ - Bejku, ktorá sa na tento dôležitý post dopredu prihlásila. Spolu s Tónkom spravili poriadny nákup, aby sme náhodou nehladovali. My sme v tom však Bejku samú nenechali a v kuchyni sa počas týždňa vystriedal azda každý, či už s varením alebo pomáhaním. Asi si viete predstaviť umývať riad po šesťnástich ľuďoch! Ak nie, pridajte sa k nám na budúci rok, miesto sa určite nájde aj pre „osobného umývača riadu“ :).

Ivko spolu s Maťkom to vzali do vlastných rúk hneď prvý deň a urobili chlieb vo vajci, ďalšie dni to boli výborné Fiove a Matúšove polievky, potom zase Dankine kuracie kúsky v kari alebo skvelá pizza a neskôr vychýrené Bejkine palacinky, na ktoré sme sa veľmi tešili hneď, ako sme si prečítali jedálny lístok. Patrične sme sa na ne pripravili zásobami džemov a hlavne NUTELY, ktorá nás sprevádzala deň i noc. Musím sa priznať, že som bola jednou z jej hlavných konzumentov :D. Ale určite som nebola jediná, ktorá navštevovala špajzu častejšie. Nedá mi nespomenúť výborné šišky, ktoré nám napiekla pani Poliaková, za čo by sme sa jej chceli týmto poďakovať. Skoro sme pochopili, že hladní nebudeme.

Hoci počasie nám zozачiatku až tak neprialo, neodradilo nás to, aby sme si tento týždeň neužívali. Niektorí z nás navštívili v nedeľu festival Verím Pane v Námestove, iní išli zase „vyplávať“ nutelu na plaváreň.

Musím sa priznať, že na pondelok si akosi nemôžem spomenúť. Celý deň mi vyfúklo z hlavy, ale môžem vás ubezpečiť, že sme boli v Habovke.

Utorok to niektorí odvážlivci riskli na túru – na plesá, iní šli pozrieť „svetoznámy“ Teplý žľab a my ostatné s pánom farárom sme sa vydali po stopách histórie, na Oravský hrad. Stihli sme navštíviť aj dedinku Klin, v našej reči „Rio deža Klin“ :), kde je socha Ježiša a Jána Pavla II., vystavené na krásnom pútnickom mieste, podobná ako v brazílskom Riu.

Streda sa niesla poznávaním skanzenu pri Zuberco – Múzea oravskej dediny. Poobede nás zasiahla smutná správa o smrti nášho pána biskupa Rudolfa Baláža, večer sme sa pomodlili za neho ruženec.

Voľný čas sme si krátili volejbalom, tancom a spevom, či rôznymi hrami. Zvlášť populárna bola hra Kung fu alebo Fukušima, ako to Tónko nazval. Nebojte sa, nie je to nič nebezpečné, aj keď... :D

Určite sme však nezabudli na Teba, Pane. Tvoja prítomnosť a Tvoja prozreteľnosť nás sprevádzala počas celého týždňa. Takmer každý deň sme mali sv. omšu. Často úsmevné okamihy nahradili slzy, keď sme si zaspomínali na našich starých rodičov a keďže každý si uvedomuje všetko, čo nám už dali, na druhý deň sme už vypisovali pohľadnice so srdečným pozdravom pre našich drahých.

Silu viery a Tvojho konania, Bože, som si snáď najviac uvedomovala počas výstupu na Ostrý Roháč. Vo štvrtok, kedy sa nám počasie zlepšilo, sme sa teda vybrali na poriadnu túru. Počas výstupu nahor, mimochodom vôbec nebol ľahký, som si uvedomila silnejšie, čo to viera naozaj je.

Život nie je vždy prechádzka ružovou záhradou – počujeme to často a môže to vyznieť ako klišé, no je to pravda. Nie vždy kráčame len po rovnej ceste. Nie vždy vieme, kadiaľ ísť.

Prídu aj ťažké chvíle, kedy by sme sa najradšej vzdali ťažkého výstupu na vrchol, vzdali sa sebazaprenia, námahy a potu a vydali sa tou ľahšou cestou nadol. Človek vtedy kladie nohy pred seba, asi len preto, aby kráčať... Vždy potom však príde nejaká nová nádej a sila, ktorá nás ženie ďalej... Dá sa to teda pripodobniť k nášmu životu. Výstup na vrchol je ako cesta životom. Nie vždy sme šťastní, nie vždy vládžeme ísť ďalej. Ty nás ale neopúšťaš, Otče, kráčaš s nami. Niekedy sme možno príliš netrpezliví a čakáme všetko hneď. Niekedy nás má to trápenie pripraviť na niečo krásne. Niečo, o čom by sme nesnívali, niečo, čo by sme sami nevymysleli. Opäť to môžeme pripodobniť k odmene, ktorú sme dostali, keď sme vystúpili na vrchol. Nádherný výhľad, ktorý človeka celkom naplní. Potom už zostávalo „iba“ zísť dole. A vtedy nás zastihol dážď a hádam ani nitka na nás nezostala suchá. Každý sa tešil na teplú sprchu a chatu. Keď sme tam dorazili, celkom nás prekvapili Lucka a Bejka, ktoré nám pripravili úžasnú večeru. Mala dokonca niekoľko chodov. Všetko bolo nachystané, horúci čajík, teplá polievka, dokonca ani chlieb sme si nemuseli natierať sami. Ďakujeme!

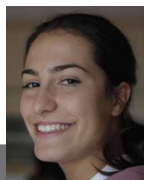
V piatok sme opäť využili možnosti plavárne a potom už len oddychovali.

Na druhý deň nás čakalo menej príjemné balenie a upratovanie, ale veď aj to treba. Určite sme sa z toho „nezbandžili“, v preklade: nezbláznili. Totiž na Habovke sme zistili, že slovo BANDŽIŤ má neobmedzený význam a používalo sa na vyjadrenie čohokoľvek.

Myslím, že mi dá každý za pravdu, keď poviem, že to bol skvelý týždeň strávený so skvelými ľuďmi – s priateľmi. Chceli by sme sa teda poďakovať pánovi farárovi, Mirke a aj všetkým, ktorí sa akokoľvek podieľali na zorganizovaní tohtoročnej Habovky. Takže ďakujeme a bandžíme (tešíme) sa na ďalšiu. :)

Natália Bačíková

Fatimská sobota

Fatimská sobota 6. augusta bola výnimočná. Pán farár spojil Fatimskú sobotu s prechodom na Španiu Dolinu. Ponúkol podľa počtu prihlásených odvoz osobnými autami. Privítala som túto možnosť, pretože pre nás nemotorizovaných je komplikované zladit' dopravu s účasťou na svätej omši. Zrána je spojov dostatok, ale problém je dostať sa

domov, pretože posledný pre mňa vhodný spoj odchádza zo Starých Hôr o 11:25. Dokedy sa svätá omša neskončí, preto musím skôr odísť. Ďalší autobus ide až po 14. hodine. Riešim to tak, že odchádzam ráno o ôsmej, som na sv. omši, idem si po vodu, modlím sa spoločný ruženec a odchádzam pred ukončením druhej slávnostnej sv. omše. Na prosby k Panne Márii a na poďakovanie za pomoc a ochranu mám dosť času.

Tentokrát som mala naozaj dosť času na všetko. Po sv. omši sme sa stretli, my účastníci pochodu na Španiu Dolinu pred bazilikou. Bolo nás 11. Posadali sme si na múrik okolo baziliky, vytiahli zásoby a posilnili sa na cestu. Bola som presvedčená, že ide s nami pán farár a v duchu som uvažovala, že keď prejde on, prejdem aj ja. A tu som sa dozvedela, že s nami nepôjde zo zdravotných dôvodov. Mal v minulosti už jeden infarkt. Bol to „prvý gól“.

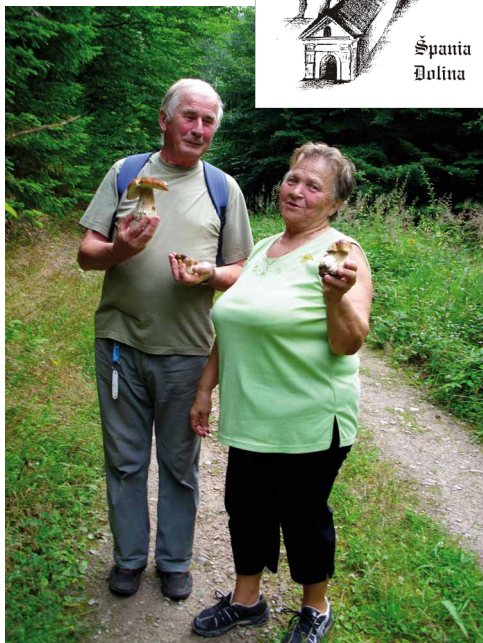
Na peší pochod nás povzbudili aj pútnici z Litvy. Nič nám neprekážalo v odchode, pán farár nás požehnal a vyrazili sme. Pre istotu sme sa ešte spočítali, ak by sme stretli medveďa. Bolo nás 9. Spočiatku bol výstup mierny, neskôr náročnejší, a tak mi pomohol pán Gréč a našiel mi poriadnu bakaľu. Cestou sa bavil každý podľa svojho, až kým pani Monika nezbadala prvé huby – kuriatka. A potom nastal malý „hubársky ošiaľ“. Niektorí sa začali škriabať po svahu a boli radi, keď niečo našli. Takto sme dorazili na križovatku pod Sandbergom a znova dilema, ktorou cestou ďalej. Ale pán Gréč, „ostrieľaný“ turista, určil správny smer a šlo sa. Priznám sa, že bez palice by som to nezvládla. Cestička bola mokrá, klzká a strmá. Hriala ma myšlienka, že na Španej Doline nás bude určite čakať guláš, mali totiž hody. A znova gól. Guláš síce varili, nádherne voňal pri ihrisku, ale nie pre nás. Bol pre športovcov. Na celodenný výlet som mala totiž chabé zásoby jedla a vody so sebou, ale tak sa putuje.

Prešli sme do miestneho kostolíka, zasväteného Premeneniu Pána a náš p. farár Daniel nám vysvetlil jeho históriu. Ku kostolu sa prichádza po krytom drevenom schodišti so 162 dubovými schodmi. Kostol bol posvätený v roku 1254. Keďže neskôr nestačil veľkosťou, bol rozšírený o hlavnú loď a po bokoch s kaplnkou Smrteľnej úzkosti Pánovej a kaplnkou Božieho hrobu, ktorá je vytvorená ako banícka štôlna. Prístavba bola v roku 1593. Neskôr, v roku 1723 bola postavená veža, kde boli umiestnené 3 zvony. Tieto boli za prvej svetovej vojny zrekvirované. Po vojne boli uliate nové, ktoré sú tam dodnes. Nachádza sa tu aj historický organ, funkčný, postavený v roku 1751. Obec Špania Dolina je známa aj paličkovanými čipkami, samozrejme okrem baníctva. Čipky sme mohli vidieť aj v kostolíku na hlavnom i bočných oltároch. Po prehliadke kostolíka sme sa presu-

nuli pozrieť si špaňodolinský orloj, ktorý predstavuje práce v bani. Tu sme na námestíčku čakali na odvoz domov. Bolo už 19 hodín, keď sme prišli do Banskej Bystrice. Doma bolo všetko v poriadku. Mala som obavy, ako bude ráno, pretože od roku 2000 som nebola na žiadnej turistike. Ale ráno nebol žiadny tretí gól, žiadna svalovica, bola to odmena od Panny Márie Starohorskej. Vďaka.

Margita Slaná

Víkendové stretnutie mladých rodín

V piatok až nedeľu 12.-14. augusta 2011 sa v zrekonštruovanom penzióne vo Vikartovskom mlyne, v peknom podtatranskom prostredí pri Štrbe a Liptovskej Tepličke, uskutočnilo víkendové stretnutie mladých rodín našej farnosti. Zrelaxovať i utužiť vzájomné vzťahy prišlo až 11 rodín (Balážovci Peťa a Jožko, Bílikovci Natálka a Tomáš, Haviarovi Beátka a Miro, Jánošíkovci Katka a Andrej, Kapustovci Anka a Peťo, Karkalíkovci Peťa a Ivo, Kučerákovci Marcelka a Jaro, Mihálovci Natálka a Vlado, Minarovičovci Janka a Adrián, Šubovci Aďa a Tóno a Šubovci Macka a Jaro). Spolu s deťmi nás bolo 45, obsadili sme prakticky celý penzión.

Príchod bol v piatok popoludní. Po zoznámení sa s penziónom i jeho bezprostredným okolím nasledovali hry detí v priestore za penziónom a najmä pri blízkom ramene Čierneho Váhu a večer nformálne stretnutie dospelých pri ohni v altánku. V sobotu po raňajkách sme sa vybrali na vychádzku na najbližší kopec s pekným výhľadom na Tatry i veľkú časť Liptova. Vďaka duchaplnosti Peti Balážovej sme sa na vrchole nezabudli spoločne pomodliť i požehnať ľudí na všetky svetové strany. Niektorí pokračovali v hľadaní húb, ale väčšina z nás sa vrátila do penziónu, kde nás čakal obed - chutný guláš. Popoludnie pokračovalo v okolí penziónu hrami detí (ale i dospelých), lepším vzájomným spoznávaním sa, utužovaním našej mladej farskej rodiny. Večer sa chlapom na čele s neúnavným Tomášom Bílikom podarilo vytvoriť pahrebu a "ľud" sa mohol nasýtiť. Najprv špekačkami či klobáskami, neskôr slovom a spevom najmä vďaka Peťovi Kapustovi, ktorý s gitarou udával večeru pri ohni tón. Vďaka p. učiteľ-kám Natálke Mihálovej a Adi Šubovej si deti zasúťažili a získali sladké ceny a po zotmení absolvovali malý nočný pochod s hľadaním pokladu. Poklad v podobe veľkého vrečka cukríkov bol mladými "skautami" objavený veľmi rýchlo, naši najmenší i zopár dospelých sme nočnou lúkou ledva za nimi stáčili. Prekvapenie celého večera však zabezpečil náš p. farár Daniel Bédi, ktorý sa znenazdajky pri nás objavil ako Pán Ježiš pri apoštoloch, keď ich pozdravil „Pokoje Vám!“. Otec Daniel šóféroval z Oravy okolo 100 km, len aby mohol naše spoločenstvo pozdraviť, požehnať a potešiť sa s nami krátko pri ohni a pesničkách prv, než sa nocou vydal naspäť na Oravu do Habovky, kde bol s inou svojou rodinou - Spoločenstvom Fatima. Jeho prítomnosť medzi nami bola akýmsi vrcholom celého pobytu, hoci zábava pri ohni pokračovala do neskorej noci. V nedeľu ráno sme sa vybrali na svätú omšu do Liptovskej Tepličky a po spoločnom obede v penzióne sme sa spokojní jednotlivito či v menších skupinkách rozchádzali domov.

Vďaka za toto pekné stretnutie patrí predovšetkým Pánu Bohu, ktorý nás po prvý raz a hneď s takouto hojnou účasťou dal dohromady. Ďalej jeho dobrým prostredníkom Peti a Ivovi Karkalíkovcom, ktorí celé víkendové stretnutie rodín vo Vikartovskom mlyne organizačne zabezpečili. Napokon pánovi farárovi a všetkým 11 rodinám, ktoré prišli a vytvorili počas víkendu pekné spoločenstvo. Podľa prvých reakcií by sa mohlo stať takéto letné víkendové stretnutie mladých rodín našej farnosti každoročnou tradíciou.

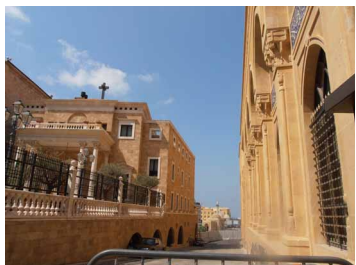
Miroslav Haviar

Hoci bola moja tohtoročná dovolenka dlho očakávaná, zároveň bola v mnohom prekvapujúca. Po tom, čo mi kamarátka oznámila, že sa po trojročnom pobyte v pre nás neznámej krajine - Libanone sťahuje do Veľkej Británie a ja mám poslednú šancu prísť ju navštíviť, začal sa kolotoč hľadania letenky a predodvolneného vybavovania. Všetci, ktorí vedeli, kam idem, prišli s otázkou typu: A nebojíš sa ísť sama? Veď sú tam nepokoje. Tam žijú Arabi, ešte sa ti niečo stane. Ja som však vedela, že s Božou pomocou sa určite vrátim v poriadku. A keby len to...

Libanonská republika, krajina na Blízkom východe, susediaca s Izraelom a Sýriou, ktorá sa roky zmietala v občianskej vojne, v minulosti rozhodne nepatrila medzi vyhľadávané turisticke ciele. Je to však veľká chyba. Zaujímavosti ako to, že názov krajiny – Libanon existuje už 4 000 rokov a bol 76-krát spomenutý v Biblii; Libanon je jediná krajina na Blízkom východe, ktorá nemá púšť; Byblos je najstaršie mesto na svete; hlavné mesto Bejrút bolo sedem-krát zničené a znovu postavené a množstvo pamiatok na každom kroku ho predurčujú za turistické centrum, čo vidno aj na čísle 2,5 milióna turistov ročne.

Moja cesta začala trojhodinovým nočným letom z Budapešti. Po tom, čo sme preleteli Cyprus, mi konečne došlo - ja fakt idem do Libanonu. Na letisku ma už čakala kamarátka aj s kamarátom a jeho autom, keďže MHD prakticky neexistuje. Hneď po výchoде z letiska ma ovial horúci vzduch a prekvapilo množstvo vojakov so samopalmi (vraj sú ako naši mestskí policajti a tie zbrane majú na „parádu“, ale človek má rešpekt). Ďalším prekvapením, okrem otrasnej dopravnej situácie (všade diaľnica, ale každý trúbi), bola veľká socha Ježiša Krista na jednom z kostolov. A takto podobne ma každý deň Pán Boh utvrdzoval v tom, že aj keď som ďaleko, je tu so mnou. Libanončania sú totiž veľmi veriaci a znášanlivý národ, čo vidno aj na zložení náboženstiev: moslimovia 59,7 % (sunniti, šiiti, drúzi, Isma'elite, Alawite a Nusayri), kresťania 39 % (väčšinou maroniti, grécki ortodoxní, arménska apoštolská cirkev, gréc-kokatolícka cirkev, sýrska cirkev, rímskokatolícka cirkev, chaldejská katolícka cirkev, asýrska cirkev, egyptskokresťanská, protestantská), iné 1,3 % (14 náboženských siekt). A aj preto majú na každom rohu kostol, kaplnku, mešitu, synagógu alebo sochu tu veľmi uctievanej Panny Márie, na akomkoľvek mieste. Na popísanie všetkého, čo som v tejto rozmermi nie veľkej, ale úžasnými miestami preplnenej krajine zažila, by som potrebovala oveľa viac miesta. A tak len v skratke:

hlavné mesto Bejrút so svojou promenádou, s Vtáčimi skalami,

centrum (Downtown s mešitou susediacou s bazilikou),

Byblos (rodisko fénickej abecedy), údolie Biká a Baalbek (jeden z najväčších komplexov rímskej antickej architektúry), Sur (Tyre s chránenou piesočnou plážou a rímskym pohrebiskom), Saída (Sidon s pev-

nosťou na mori a krásnymi arabskými trhmi), jaskyne Jeita grotto (jeden z návrhov na prírodný div sveta), pláže, hory vysoké 3000 m, úrodné údolia.... no prostě všetko, na čo si spomeniete. Jedným z najkrajších miest, ktoré sme navštívili, bola Harissa - výlet lanovkou na kopec s jedným z najznámejších pútnických miest v Libanone, kde sa nachádza kostol a socha panny Márie ochraňujúcej svojím náručím celý Bejrút.

Aj keď menej známe, ale Božou silou preplnené, pútnické miesto je socha a kostol Notre Dame de Mantara - Maghdouché vystavané pri malej kaplnke v jaskynke, kde vraj Panna Mária čakala na Pána Ježiša počas toho, ako bol na svadbe v Káne. Toto miesto pôsobí takou silou, že som okamžite zabudla na blízke palestínske územia, ktorých sa všetci boja. Určite, aj v tejto krajine sa nájdú negatíva ako špina, chudoba a mnohé problémy rezonujúce celou spoločnosťou. Ja som však aj vďaka kamarátke hovoriacej plynule arabsky nebola braná ako turista, a tak som mala možnosť spoznať ľudí nepretvarujúcich sa kvôli biznisu za turizmu. Ďakujem Pánu Bohu, za tú obrovskú šancu vidieť úžasné pláže a miesta, ale hlavne za šancu spoznať to množstvo srdečných (ach tie viacchodové domácke obedy), tole-rančných a optimistických ľudí. Končím s prosbou o to, aby takú znášanlivosť a optimizmus aj napriek problémom bolo vidieť viac aj u

nás v „neteroristickej“ krajine.

O „mojom“ Libanone by som dokázala hovoriť ešte dlho... Mojou túžbou je určite sa raz do tejto nádhornej krajiny vrátiť.

Zuzana Maternyová

Svetové dni mládeže so Svätým otcom

Každé dva-tri roky sa mladí ľudia z celého sveta stretávajú na Svetových dňoch mládeže so Svätým otcom. Toto leto sa ho podarilo zúčastniť aj nám – partii mládežníkov z Podlavíc. Chceme sa s Vami podeliť o naše dojmy a zážitky. Všetko sa začalo prípravou a dlhou a náročnou cestou. Slovo majú Maťo a Janka.

Ako vyzeral štart na púť do Madridu?

Asi prvým „predštartovým“ odrazovým mostíkom na Svetové dni mládeže bola nedeľná svätá omša 7. augusta, na ktorej sme sa všetci deviaty pútnici - Beja a Aňa Ťažárové, Lucka Klincová, Mirka Haviarová, Janka Tučková, Ivo Pánik, Pali Legiň, Terka Mazúrová a ja - Martin Mazúr zúčastnili. Už počas samotnej omše sme cítili radosť a tešili sme sa na požehnanie, ktoré nám mal pán farár udeliť. Keď nám ho dával, ja osobne som cítil okrem radosti aj zodpovednosť - veď ako sám povedal - práve my deviaty sme boli poslaní na púť do Madridu a mali sme vzácnu a zodpovednú úlohu - svedčiť o viere. Na konci svätej omše sme zaspievali ešte pieseň Cestou s nami, ktorou sme naznačovali náš odchod a chceli sme ňou vyjadriť, že naozaj naše poslanie berieme vážne.

...A zrazu tu bol utorok 9. augusta. Keď som sa ráno zobudil, cítil som akési napätie. Uvedomoval som si totiž, čo ma v tento deň, ale hlavne najbližšie dva týždne čaká. V hlave mi víril veľa otázok: „Čo si ešte zabaliť? Na čo nesmiem zabudnúť?“ Dúfal som, že všetko postíham, pretože už o pol tretej sme sa mali aj s Palim stretnúť v Diecéznom centre Jána Pavla II. s katedrálňm zborom a docvičiť pesničky na úvodnú svätú omšu, ktorá mala byť naším definitívnym odrazovým mostíkom na Svetové dni mládeže. Ani som sa nena- zdal a bol som zbalený.

Popoludní sme dorazili (našťastie včas) do diecézneho centra a po skúške sme sa presunuli do katedrály. Neuvedomovali sme si, ako bežia minúty a zrazu boli štyri hodiny, čas, kedy som si povedal: „Začína sa naša púť.“ Už svätá omša na Slovensku bola pre mňa povzbudením. Uvedomil som si, že mladí, ktorí na túto svätú omšu prišli, majú túžbu putovať a prežívať živý vzťah s Pánom. Človek sa naozaj cíti dobre, keď vidí 200 mladých, ktorí rovnako ako my, naši odvahu a rozhodli sa stráviť dva neľahké týždne v Španielsku. Svätú omšu celebroidal Mons. Marián Bublinec. Pre mnohých bolo prekvapením, že na jej koncebrovaní sa podieľali asi štyria kňazi z Talianska, z ktorých jeden sa nám prihovril počas homílie. Na záver nám kňazi udelili požehnanie a ja som pocítil radosť, že ma Pán Boh na túto púť zavola.

Potom sme sa všetci mladí z Banskobystrickej diecézy presunuli na parkovisko pod pamätníkom, kde na nás čakali naše štyri autobusy. Ostávalo nám už len rozlúčiť sa s našimi najbližšími - rodičmi a priateľmi, urobiť ešte zopár fotiek. Potom nás už animátori zavolali do autobusu, povedali pár organizačných pokynov a čakala nás veľmi dlhá cesta do Madridu.

Takýto bol 9. august a my sme plní očakávaní, nevediac, čo nás čaká, pevní vo viere kráčali za Kristom - naším priateľom, naším Pánom...

Martin Mazúr

Madrid

Všetci sme sa nervózne usadili do starých známych autobusov, plní očakávania a „mierneho“ odporu k uzavretému a stiesnenému priestoru, a vycestovali sme do Madridu. Dúfali sme, že podmienky v Madride budú lepšie ako v Gironne, kde sme spali v jednej hale s hlučnými Talianmi. To sa však splnilo len niektorým, napríklad mne. Väčšina ľudí sa ocitla v akejsi škôlke, kde sa tlačili ako sardinky a spali aj na miestach ako sprchy alebo pod schodmi, ale o tom by Vám lepšie povedali oni sami.

Keďže v Madride bolo niekoľko miliónov ľudí, nedá sa napísať nič všeobecné, lebo nie je možné, aby každý z nás prežil to isté. Nieкто sa napríklad dostal blízko k Svätému otcovi a nieкто iba videl iba na plátne ako ja. No nebolo to iba o tom, či sme videli pápeža. Svetové dni mládeže, to je čas prežitý originálnym spôsobom, veľmi osobným a plným Božích milostí. Preto napíšem svoj vlastný príbeh z Madridu...

Po nie tak dlhej ceste ako bola zo Slovenska do Španielska, ale asi rovnako únavnej, sme „dolámaní“ vystúpili z autobusu niekde uprostred obrovského Madridu. Na mieste nás už vítali domáci, zatiaľ čo my sme zažívali klimatický šok. Vzduch v Madride bol v porovnaní s Gironou veľmi horúci a suchý. Chvilami som mala pocit, že vdychujem teplé vákuum.

Správa o tom, že hovorím po španielsky, sa rozšírila rýchlejšie, ako som čakala a zrazu som sa ocitla pred troma staručkými Madridčankami ako pomoc pre jedného pána z našej výpravy. Ženy ho priam obkľúčili a všetky naňho naraz hovorili. Pravdaže po španielsky. Ako som zistila, snažili sa ho donútiť nosiť so sebou vejár, ale má byť decentný, pre muža a nikdy ho nesmie zabudnúť doma. Keď som mu to vysvetlila, rýchlo sa vyparil, takže si ma tetušky pekne podali a vyspovedali ma.

Potom som sa zoznámila s rodinou, v ktorej som bývala. Je to päť členná rodinka, Nacho – otec, Elena – mama a tri roztomilé deti. Najstarší, Juan, milovník futbalu, nenechá si ujsť ani jeden zápas, hlavne keď hrá FC Barcelona a FC Real Madrid. Potom je Ana, veľmi milé dievčatko, a tretí je Miguel, ktorý má len štyri roky, ale je najväčšie číslo, rodinný komik a zabávač.

Zo všetkého najviac sa mi páčilo správanie tejto rodiny. Nielen k nám hosťom, ale aj medzi sebou. Boli k sebe veľmi láskaví, rodičia mali u detí prirodzenú autoritu a deti ich poslúchali a prejavovali im lásku tak často, že by si nejaký Slovák myslel, že je to len pekný sen. Myslím si, že bývať u Nacha a Eleny a môcť vidieť, ako by mala fungovať každá naozaj kresťanská rodina, je pre mňa veľký dar.

To ale nebol posledný dar, ktorý som dostala. Za celý čas strávený v Madride ich bolo veľmi veľa. Ako napríklad v deň, keď sme so skupinkou nestihli adoráciu a blúdili sme po uliciach v nádeji, že aspoň nájdeme tú farnosť, kde sa mala konať. Nakoniec sme sa tam horko-ťažko dostali a unavení sme si sadli pred kostol. Začali sme sa modliť ruženec. Po chvíli vychádzali z kostola domáci ľudia, to už išli z omše, ktorá bola po adorácii. Jedna staršia pani sa zastavila pri nás a začala sa modliť. Bolo to prekvapivé, milé a tiež veľmi zábavné, hlavne keď nás prekrikovala po španielsky, alebo keď nevedela, či ide Zdravas alebo Otče náš. Po modlitbe nás všetkých pozvala na osviežujúci nápoj. Typicky španielska Horchata, je vyrábaná zo zemných mandlí Chufas, ktoré sa pestujú iba vo Valencii v Španielsku. Na tieto informácie som prišla až doma, píšem to pre lepšiu predstavu. Vôbec sme netušili, čo pijeme. Vyzeralo to ako mlieko, ale chuť bola neznáma. Pravdaže sme nesedeli a nepili len tak potichu, teta sa s nami celý čas rozprávala a nakoniec nám veľmi ďakovala, že sme ju navštívili. Keď so slzami v očiach povedala, že sme boli aspoň na chvíľu ako jej vlastné deti, ktoré nikdy nemala, pochopili sme, že toto nebol dar pre nás, ale pre ňu.

Podobné príhody sa stávali v Madride počas svetových dní nielen nám, ale aj mnohým iným ľuďom. Takže niet pochyb o Božej prítomnosti všade, kam sme sa pohli.

WYD 2011
MADRID

PLANTED AND BUILT IN JESUS CHRIST,
FIRM IN THE FAITH (SAINT PAUL)

WORLD YOUTH DAY
MADRID 2011
16-21 AUGUST

MADRID11.COM

Nakoniec nastal najočakávanejší deň. Deň, keď sme sa mali presunúť na letisko Cuatro Vientos. Začalo to dilemou, čo si so sebou zobrať. V takomto prípade je to vždy risk, pretože nikto nevedel, čo sa bude diať. Preto si polovica ľudí nevzala potrebné veci ako pršíplášť alebo mikinu, lebo nechceli so sebou veľa nosiť. Druhá polovica si nabrala veľa vecí a trpela cestou na letisko. Lenže potom sa stalo čosi neočakávané. Všetci nám tvrdili, že august je v Madride najsuchší, a že tam ešte nikdy ani kvapka nepadla. Možno naozaj nie, ale práve na nás tam čakala poriadna búrka. Bola to búrka dosť silná na to, aby sa bál aj človek doma v byte. Najprv blesky, potom silná prietrž a nakoniec vietor. Takže čo nezмокlo do nitky, to pre istotu odfúklo. Našťastie sa nikomu z ľudí nič nestalo, ale úplne zničilo stánky pripravené na Eucharistiu. Preto sme sväté prijímanie dostávali v našich farnostiach.

Priznám sa, že som od noci strávenej na letisku veľa nečakala. Cez deň sme sa varili v obrovských horúčavách a trpeli sme všeobecnou nepohodou a únavou. Keď večer prišla počas vigílie búrka, veľa ľudí si zrejme povedalo: „Celé zlé!“ Ale keď všetko prehrmelo, každý pochopil, že táto búrka bola vlastne veľkým vykúpením z pekla. Tiež nás potešilo veľké gesto Svätého otca, keď sa rozhodol zostať s nami, mladými, aj napriek tomu, že to mohlo byť pre neho na pódiu, kde padala veľká obrazovka, nebezpečné.

V Madride sme sa tak naučili mnoho vecí, ale jednu naozaj dôležitú: Božia milosť môže prichádzať aj cez veci, ktoré sú podľa nás celé zlé.

Jana Tučeková

Medžugorie – naša dovolenka

Na tomto pútnickom mieste v Bosne a Hercegovine sa denne zhromažďuje veľké množstvo ľudí. Modlia sa, spovedajú, adorujú, prehlbujú si vieru, zamýšľajú sa nad vzťahmi medzi sebou a oddychujú. A takto sme v Medžugorí prežívali svoje voľné dni aj my.

Program je zväčša pre všetky pútnické skupiny rovnaký: modlitba, sv. omše, adorácie pri vystavenej Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej, uctievanie si kríža, možnosť sv. spovede, ruženec, prejavy veľkej úcty k Nebeskej Matke a stretnutia s vizionármi. My sme mali možnosť stretnúť sa s vizionárom Ivanom Dragičevićom, ktorému sa, tak ako aj Máriji a Vicke, Panna Maria zjavuje denne. Ostatní traja vizionári majú zjavenia Panny Márie iba v dni, ktoré im určila. Posolstvá pre ľudí zverejňujú vizionári prieběžne.

Okrem programu v kostole a areáli kostola je možnosť navštíviť Križevac a Podbrdo, miesto prvého zjavenia Panny Márie. Čenákolo, kde sa modlitbou a prácou liečia ľudia trpiaci rôznymi závislosťami, je rovnako zaujímavé.

V Medžugorí sme už boli tretíkrát, a vždy tu objavíme niečo nové: hlavne úžasný pokoj a premodlené prostredie, kde sa človek cíti pokojne. Máme tu už aj známych - rodinu pani Anky a Ivana Jerkovičovcov, ktorí prenajímajú svoj dom pútnikom. Opakovane k nim chodia aj rodiny zo Slovenska. Anička pri jednom rozhovore povedala: „Slovákov mám rada, lebo sú ako my.“

Aj iní domáci sú podobne ochotní prijať každého a dať mu prístrešok. Sú to veľmi obetaví a trpezliví ľudia. Naša púť v Medžugorí, tiež na pútnickom mieste Svetište Veprič a osvieženie pri mori v Gradaci a v Makarskej nás posilnila na duchu a osviežila na tele. Veríme, že sa sem ešte niekedy vrátíme a opäť si oddýchneme - po medžugorsky.

manželia Gréčovci

Posolstvo, Medžugorie, 25. august 2011

„Drahé deti! Dnes vás pozývam, aby ste sa modlili a postili na moje úmysly, pretože satan chce zničiť môj plán. Tu som začala s touto farnosťou a pozvala som celý svet. Mnohí to prijali, ale obrovský je počet tých, ktorí nechcú ani počuť, ani prijať moje pozvanie. Preto vy, ktorí ste povedali ÁNO, buďte silní a rozhodní. Ďakujem vám, že ste prijali moje pozvanie.“

Posolstvo, Medžugorie, 25. september 2011

„Drahé deti! Pozývam vás, aby sa tento čas stal pre vás všetkých časom svedectva. Vy, ktorí žijete v Božej láske a zakúsili ste jeho dary, dosvedčujte ich svojimi slovami aj životom, aby boli na radosť a povzbudenie vo viere pre druhých. Som s vami a neustále sa prihovám pred Bohom za vás všetkých, aby vaša viera bola stále živá a radosná a v Božej láske. Ďakujem vám, že ste prijali moje pozvanie.“

Vizionárka Marija

Farský deň v Podlaviciach

Oslava založenia Farnosti pre mestskú časť Podlavice a Skubín. Od 1.9.2002

Už po deviaty raz v našej farnosti môžeme ďakovať za tento dar a za celé naše, pomerne mladé, farské spoločenstvo. Prvým farárom bol vdp. Kazimír Divéký, ktorého od 1.júla 2009 nahradil dp. Daniel Bédi, SF.

Tohtoročná slávnosť začala sv. omšou o desiatej hodine. Celebroval ju dp. Janko Flajžík Manašovský, farár z Ladomerskej Viesky, spolu s naším dp. Bédim, dp. Kazimírom Divékym a vdp. Pavlom Pakošom. Účinkovali: miestny zbor Cantate Deo a hosťujúci zbor Médici zo Starých Hôr. Po bohoslužbe mal koncert už spomínaný Janko Flajžík Manašovský. Prijemné agapé po koncerte prichystali už tradične naše ženy. Do 17. hodiny prebiehala adorácia pri Sviatosti Oltárnej.

V areáli kostola bol súbežne s adoráciou pripravený pekný program pre deti a mládež. V altánku za kostolom bola prichystaná opekačka, vpredu sa krútila cukrová vata a vďaka šikovným rukám tety Ingy deti (no nielen ony) sa stávali inými bytosťami. Okolo kostola pobehovali deti – motýle, mačičky, víly, no zaujímavá bola hlavne dvojica pirátov (veľkého a malého). Hojná účasť zvlášť mladých rodín s deťmi, mládeže, ale aj starších nás presvedčila o súdržnosti našej deväťročnej farskej rodiny.

„Volám sa Ján Flažík – Manašovský a som farár v Ladomerskej Vieske.“

Týmto slovami sa na svojej webovej stránke (<http://www.jflajzik-manasovsky.sk/>) predstavuje sám autor, skladateľ, komponent piesní, kňaz Ján Flažík – Manašovský. 1. septembra zavítal aj k nám a v krátkom koncerte nám prezentoval svoje najnovšie CD K Tebe, Bože, volám (2011). Prekvapil nás aj počas omše, kedy po svätom prijímaní zaspieval jednu zo svojich piesní.

CD obsahuje piesne plné rozjímania a za srdce chytia každého poslucháča. Asi najväčším „hitom“ sa pre všetkých stala pieseň Judáš, ktorá je plná emócií nielen svojím textom, ale aj melódiou. Všetko to dopĺňal klip a krásny čistý hlas samotného speváka.

JUDÁŠ

1. Začul som Tvoj hlas, jak ma volá, dal som Ti kladnú odpoveď:
Vyplň sa, Pane, Tvoja vôľa a životom ma stále veď.
/: Odvtedy s Tebou denne chodím, jak vyvolený apoštol,
lovíme na tej istej lodi a potom zveš ma za svoj stôl. :/

2. Vidím Ťa chorých uzdravovať, premieňať vodu na víno,
na mori búрку utišovať, sluhov prijímať za synov.
/: A predsa som Ťa, Pane, zradil, nečistý bozk Ti zranil tvár.
Modlíš sa a ja milosť tratím, za rozkoš mením lásky dar. :/

3. Aby si šril svoju lásku, vyvolil si si dvanástich.
Vyriešiť teraz chcem otázku, prečo Ťa zradil jeden z nich.
/: Nechcem však skončiť ako Judáš, vraciam sa naspäť pod Tvoj kríž,
Verím, že lásku znovu mi dáš a že mi aj dnes odpustiš. :/

Arranžmá k piesňam mu robí Adam Stráňavský a s hudbou a spevom mu pomáha kopec skvelých hudobníkov a vokalistov. Celú atmosféru koncertu dopĺňal sprievodným slovom. CD obsahuje 15 piesní a každá z nich rovnako dobrá.

1. Jasaj na chválu Božiu
2. K Tebe, Bože, volám
3. Pán kraľuje
4. Ježišu Kriste, pravdy jas
5. Nad hviezdy vystúpil už Pán
6. Pána chcem velebiť
7. Boh môjho života
8. Spievajte Pánovi
9. Čakal som na Pána
10. Chváľte Pána
11. V Teba, Pane, som dúfal
12. Pred Tebou, Pane
13. Pane, som tu sám
14. Judáš
15. Dar kňazstva

Album K Tebe , Pane, volám, a aj ostatné staršie hudobné CD, bolo možné zakúpiť si v predsenke kostola. Ak to však niekto náhodou nestihol, na stránke je možné pána farára kontaktovať.

Na záver by som za všetkých rada poďakovala za koncert, ktorý bol nielen hudobným ale aj duchovným zážitkom a vďaka patrí aj jeho sprostredkovateľom.

Zuzana Tučková

Púť k Sedembolestnej na Tajovskú kalváriu

Sedembolestnú Pannu Máriu si uctieávajú Slováci ako svoju národnú Patrónku. V iných krajinách je známa pod menom „Bolestná Panna Mária“ (lat. Virgo Maria Dolorosa). Samozrejme, „sedem“ je symbolické číslo. Panna Mária mala vo svojom živote mnoho bolesti. Celý jej život je popretkávaný nečakanými bolestnými udalosťami. Číslo sedem v biblickom slova zmysle znamená plnosť. No predsa tradícia hovorí o konkrétnych siedmich bolestiach, ktoré Panna Mária vo svojom živote prežila. Sú to:

1. Prorockto Simeona v chráme („tvoju dušu prenikne meč“)
2. Útek do Egypta pred kráľom Herodesom, ktorý chcel zabiť malého Ježiša
3. Strata dvanásťročného Ježiša v chráme
4. Stretnutie s Ježišom na krížovej ceste
5. Ukrižovanie a smrť Ježiša
6. Snímanie z kríža
7. Ježišov pohreb

Prvé stopy sviatku Sedembolestnej Panny Márie badať v 15. storočí. Prvá zmienka pochádza z roku 1412, kedy sa o ňom hovorilo na cirkevnom sneme v Kolíne nad Rýnom. Pre celú Cirkev bol ustanovený pápežom Benediktom XIII. v roku 1727. Ten istý pápež povolil, aby sa Sedembolestná Panna Mária uctievala ako Patrónka Slovenska. Najväčšou národnou svätyňou Sedembolestnej Panny Márie je u nás Bazilika minor v Šaštíne. Dejiny tohto chrámu siahajú do roku 1564. Za baziliku minor bola vyhlásená pápežom Pavlom VI. v roku 1964. Ten istý pápež v roku 1966 riadne usta-novil a vyhlásil Sedembolestnú Pannu Máriu za hlavnú Patrónku Slovenska.

Dňa 15. septembra 2011 na sviatok Sedembolestnej Panny Márie farníci Podlavíc a Skubína po tretíkrát putovali na Kalváriu v Tajove, aby si uctili Patrónku Slovenska a vyprosili pomoc v bolestiach a utrpení každodenného života. Po svätej omši pán farár z Tajova pozval farníkov z dedín, ktoré v minulosti patrili do farnosti Tajov, na pohostenie pripravené domácimi. Vynikajúci guláš s chlebom, ktorý si podľa vlastnej potreby každý mohol dochutiť ostrou paprikovou zmesou a koreninami, zapíjaný kofolou alebo pivom, s perličkou pre deti - cukrovou vatou, mohol čeliť aj najprísnejším kritikám. V poludňajších hodinách sa približne 40 farníkom z Podlavíc a Skubína v zastúpení všetkých vekových kategórií ani nechcelo ísť domov. Slnéčné počasie a prostredie nasiaknuté Božím požehnaním mali vplyv na rozhodnutie pár jedincov, ktorí si predžili sviatočnú atmosféru peším návštevou.

Ďakujeme pánovi farárovi Petríkovi a farníkom z Tajova za príjemne prežitý sviatočný deň a pohostenie.

Eva Tribulová

Tajovská kalvária

Patrí k miestam, odkiaľ je pekný výhľad na celú dolinu. No patrí k málo známym pamiatkam okolia Banskej Bystrice, pričom z jej centra na Tajovskú kalváriu je len niečo vyše hodiny pešo.

Prvé písomné záznamy o obci Tajov sa objavujú už v 15. storočí v súvislosti s ťažbou rúd. V rokoch 1496 až 1500 tu Turzovsko-Fuggerovská spoločnosť postavila dve huty na spracovanie medi, a tak Tajov sa zaradil medzi lokality baníctva a hutníctva. Huty zanikli až v roku 1893. Dominantou obce je pôvodne gotický Kostol sv. Jána Krstiteľa z rokov 1595-1597, ktorý bol neskôr renesančne a barokovo prestavaný a rozšírený o vežu.

Kalvária bola vybudovaná zrejme v rokoch 1782 – 83 z verejnej zbierky, do ktorej prispeli obyvatelia obcí Králiky, Kordíky, Tajov, Podlavice a najmä obce Jabríková, ktorá bola najmenej postihnutá požiarom. Z pôvodne siedmich zastavení Krížovej cesty sa do súčasnosti zachovalo päť. Nie je známe, kedy bola odstránená prvá kaplnka pri dome č. 138. Krížová cesta je ukončená Kaplnkou Panny Márie Sedembolestnej z roku 1873. V jej interiéri je uložených šesť záverečných výjavov Krížovej cesty, maľovaných na plátne. Začiatkové výjavy chýbajú. Na jej oltári je drevená socha Sedembolestnej Panny Márie od tunajšieho rezbára Eduarda Gregora (brat Jozefa Gregora Tajovského). Obdivuhodná je umelecká hodnota drevenej plastiky vojnového invalida (prišiel o pravú ruku v 1. svetovej vojne), ktorý sa naučil zručne narábať s dlátom. Vo vežičke kaplnky je zvon z roku 1924. Tajov pôvodne patrilo do Tajovskej misie (1772). Zahrňovala katolíkov v obciach Tajov, Jabríková, Kordíky, Riečka, Podlavice, Skubín, Radvaň, Jakub, Kostiviarska, Sásová, Rudlová, Nemce, Kynceľová, Majer a spravovali ju jezuiti z Banskej Bystrice. Samostatná tajovská farnosť bola založená v r. 1778 a jej prvým farárom bol Jozef Arvay.

Najväčší darček

Prvý príbeh

Bol nádherný jesenný novembrový deň, keď som prišla do školy po Katarínku a ona ma privítala s úsmevom. Vyrozprávala mi, čo všetko v škole zažila a okrem iného i to, že sa na otázku pani učiteľky: „Kto z vás, deti, je boha-tý?“, ako jediná prihlásila. „A ja som si myslela, že všetky ruky budú hore“, poznamenala pani učiteľka. V triede práve dočítali príbeh o mladom mužovi, ktorý bol bohatý, mal vilu a drahé kamene a predsa nebol šťastný. Raz sa zahľadel na fotografiu svojich rodičov a precitol. Príbeh sa skončil poeticky. Mladíkovi rodičia – jeho najväčšie bo-hatstvo a šťastie – prijali synovo pozvanie. Niekedy stačí tak málo, aby si človek uvedomil, že je nesmierne šťastný, inokedy sa nás šťastie priam dotýka a my ho napriek tomu nevidíme...

Druhý príbeh

Vo februári tohto roku sa v Hospici Božieho milosrdenstva dožila svojho jubilejného výročia 80-tych narodenín pani Mária Strelcová.

No tentokrát ju pri ich oslave prepadla nostalgia. Cíti sa osamotená a kladie si otázku: „Kto sa bude za mňa modliť, až ma raz Pán povolá?“ Vlastné deti nemám (nikdy nebola vydatá) a z príbuzných nikto nie je veriaci.“

Pán, náš Otecko, ju videl, a tak za ňou posielal veriaceho človeka ako najväčší dar. Pani Mária, dovtedy ešte pripú-taná k vozíčku, zrazu oživa. Jej duša i telo začínajú naberať na sile. Ná-božnú literatúru priam „hlce“. Veľmi sa teší z každej návštevy, ale i z každej púte organizovanej hospicom. O pár mesiacov neskôr, keď ju na Starých horách zdravotný personál nevládze vy-tlačiť s vozíčkom hore, zrazu vstane a sama o paličke pokračuje v púti ďalej. Ale tu prichádza leto, čas dovoleniek, horúčava a jej verným kamarátom sa opäť stáva vozíček. Náš malý Miško ho však považuje za auto, a tak ho s radosťou krúti, neskôr i s pani Máriou a obidvaja sa pri tom smejúúú...

16. októbra 2011 prechádza pani Mária „na druhý breh rieky“. Do 24 hodín sa mi do rúk do-stáva modlitba „Sme zachránení“. Prináša mi ju do domu úplne nezávisle jedna maminka. Prostredníctvom tejto modlitby môžeme našim príbuzným vymodliť nebo. Potom zas späťne tí, ktorí sa dostanú do neba, môžu vypro-sovať milosti pre nás. Zaiste nie je náhoda, že naše posledné slová s pani Máriou boli: „Budeme sa za seba modliť.“

Miško a maminka Beáta Haviarová

DOVOLENKY ...a to tá MATERSKÁ

Ked' ma pán farár Daniel na jednom z našich „mamičkovských stretní“ požiadal o článok do DUCHOVNÉHO POHĽADU na tému „DOVOLENKY“, márne som lovila v hlavě, prečo by som to mala byť práve ja??... veď ja o dovolenkách posledné roky neviem nič !!... Ale potom s úškrnom popod nos dodal: „... a to tá konkrétna – MATERSKÁ“, tak mi „doplo“ :).

Som síce na materskej dovolenke len niečo cez dva roky, ale do jej konca ešte veľa vody pretečie v našom potoku a veľa plienok prebalím tým mojím malým zbojníkom:). V skratke sa to vlastne dá opísať len ako prebaľovanie a papanie, lebo toto sú asi dva základné „úkony“, ktoré sa celý deň, niekoľkokrát, v pravidelných intervaloch opakujú. Ale ono to zas až taká nuda nie je, ako to na prvý pohľad vyzerá. Pravda je, že máme čo robiť, aby sme postíhali aj domáce práce vrátane varenia, aj pobyt na čerstvom vzduchu s deťmi, nejaký ten nákup, aj odpočinok... no 24 hodín sa niekedy zdá byť na to všetko málo. Ale predstavte si, že my toho stíhame oveľa viac. Dosť dôležité, možno hlavne pre nás maminy, je aj to, aby sme sa stretávali. A tomu obetujeme často takmer celé dopoludnia. Deti sa zaraďujú do kolektívu trochu skôr a možno strácajú strach napr. z chvíľkovej neprítomnosti svojej mamy, či z prítomnosti iných detí a iných mám... a my mamy si radíme, čo narýchlo navariť na obed, ako na tie naše diety, keď sú v období vzdoru, ako riešiť rôzne zdravotné problémy, čo robiť, ak deti nechcú papať, ak nechcú spať, ak im boľavo rastú zúbky. Každá má nejaké skúsenosti, pomáhame si ako vieme. Neviete si predstaviť, ako je to dobre, keď je manžel celé dni v práci. Žena by mala byť celý deň len s deťmi, no oni ešte ani nerozprávajú. Tak takéto stretnutia sú pre nás až „životne dôležité“ :).

Pokúsím sa vám v skratke priblížiť, čomu všetkému sa s deťmi už počas ich prvých troch rokov venujeme. V pondelok máme „Biblické príbehy“ pre deti, alebo ak máme voľný pondelok, urobíme si krúžok kreativity – výtvary detí ste si isto všimli vystavené v predsienke kostola. V utorok máme modliace stretnutie mamičiek s najmenšími deťmi. Vo štvrtok máme „angličtinu pre najmenších“, a v piatok hudobnú. A to som spomenula len to, čo sa koná priamo na našej fare. Kto chce, môže si zaplniť krúžkami a stretnutiami komplet celý týždeň. Alebo si vyberie len to, čo stíha a nemusí pri tom nikam cestovať. Mám pocit, že kamarátky a priateľky, čo sme sa ponachádzali na týchto stretnutiach, si pomáhame byť samostatnejšími a neotravujeme napr. toľko svojich manželov v práci telefonátni a čakáme ich večer doma s úsmevom na tvári, už len preto, že sme tiež strávili deň so svojimi „kolegynkami“. Lebo toto boli ešte len doobedia s detičkami a kus neraz náročného dňa máme ešte stále pred sebou. Sú manželia, ktorí chodia domov z práce už poobede, ale sú aj takí, ktorí pracujú do večera, ba niektorí sa ani každý deň doma neukážu. Takže klobúk dolu pred maminami, ktoré to zvládajú samé s deťmi aj niekoľko dní. Prečo? No lebo byť na materskej „DOVOLENKE“ znamená byť v pohotovosti 24 hodín denne.

A tak sa podme pozrieť, ako to ďalej pokračuje, keď sú deti napapané a uložené na poobedný spánok. To je vytúžený oddych pre maminky. Niektoré síce musia ešte variť, alebo niečo študovať, či písať, ak si ešte popri tom robia školu, niektoré sa musia vtedy venovať starším deťom-škólakom... No tak, či tak, vtedy mamy vypnú všetky tie oči, čo pri pobehujúcich, či loziacich malých deťoch musia mať aj na chrbte a uši, ktoré musia mať v každej izbe, a oddychujú. Aj varenie bez zavesených detí na každej nohe môže byť oddychom. Aj študovanie bez toho, aby vám niekto vypínal počítač, či trhal stránky z učebnice, je stále oddychom. A každá vieme, že o pár hodín tento domáci klud skončí a ideme ďalej stíhať za našimi najmenšími ratolesťami, či už behať vonku, či upratovať, či plienky vyhadzovať... Jednoducho, zase sa prebalíme, napapáme, prezlečíme a ideme radšej dietky vyvetrať, aby len nebol do večera byt celkom hore nohami. Niektó si možno pomyslí, že matky nemajú čo robiť doma, keď sa s deťmi len po vonku túlajú. Nuž, je to treba a nie vždy sa nám chce, nie vždy sa na to cítime a nie vždy je ideálne počasie. Vyhraté to majú maminy, čo majú po ruke mamu, či svokru, ale často sme na to všetko samy. Po hodinke-dvoch sa spokojné deti, so spokojnou maminou vracajú domov a pomaly - po večeri sa deti ukladajú do postieľok. No pre mamky sa práve blíži čas na určité práce, ktoré sa cez deň pri deťoch robiť nedajú. Možno by sa aj dali, ale bol by to už priveľký boj. Takto, keď dietky spinkajú, robíme si v pokoji a hlavne s láskou. Takže odpočinok musí počkať a ide sa dať do poriadku kuchyňa, kúpeľňa, ožehliť a vyvesiť opratú bielizeň a poobšívaj veci... a uuuž je toho dosť. No niekedy, len čo sa mamy uložia k spánku, už jedno z detí pýta papat', druhé prebaliť, tretie stratilo dudku a takto je to do rána. Takže už asi viete, čo som myslela tým „byť v pohotovosti 24 hodín denne.“ Ale príde víkend, tatinko je doma, maminy si oddýchnu, alebo sa aspoň podelia o svoje povinnosti a starosti okolo detičiek. V nedeľu sa zase všetci stretneme v kostolíku, ale to už s trošku iným úmyslom. Som presvedčená, že je veľkým povzbudením pre každého, kto zavíta do nášho kostolíka, vidieť toľko mladých rodín a toľko detičiek sa zísť na sv. omši. Tiež to isto svedčí aj o tom, ako sa pán farár Daniel stará o svoje ovečky :). A tak po odpočinkovej nedeľi, zase hurá nový týždeň, hurá, stretneme sa s inými deťmi, hurá, stretneme sa s inými maminami a budeme sa zase spoločne tešiť na víkend, kedy aj ockovia môžu prebrať časť materskej „dovolenky“ na seba.

Každý deň je tak či tak pre nás hŕstkou malých víťazstiev. Veď Miško už ma volá „mama“, Jurko a Barborka už nemajú dudlík, Simonka už chodí, Timonko používa nočník, Maťko už spáva v detskej izbičke ... to je radosť, no nepodelte sa o ňu! A kto by sa vedel s takou maminou lepšie potešiť a pochopiť ju, ako iná mama? No nedelíme sa len s radosťami, ale aj so starosťami. Vtedy sa jedna za druhú modlíme a vyprosujeme si pomoc navzájom, či už pre celú rodinu, či pre jej členov osobitne... „Pane daj, aby sme vždy pamätali na to, že veľmi miluješ nás i naše deti a že nás povzbudzuješ, aby sme Ti predkladali svoje ťažkosti.“

PS: A že som „nekecala, že do konca mojej materskej dovolenky ešte veľa vody pretečie v našom potoku a veľa plienok prebalím“, tak ak bude všetko v poriadku, tak už v prvej polovici nového roku mi začne odsýpať nová materská dovolenka :).

Katarína Jánošíková

18. september 2011 - ten dlho očakávaný deň, na ktorý sme sa pripravovali takmer dva roky. Ten deň, keď sme sa stali už aj my dospelými kresťanmi. Deň, kedy sme sa konečne mohli ujať pastierskej úlohy – šíriť spoločne s Kristom jeho kráľovstvo.

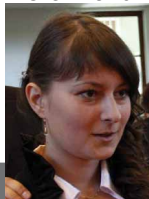
**„Prid', Duch Svätý, Duch múdrosti,
rozumu, rady a sily, Duch vedomosti,
zbožnosti a Božej bázne.
Prid', Duch lásky a pokoja.”**

Táto príprava v nás nechala veľa nádherných a povzbudzujúcich zážitkov, na ktoré sa nedá zabudnúť. Myslím si, že v každom z nás, birmovancov, sa niečo zmenilo... Zmenila sa naša viera. Posilnili sme vieru v Boha, ale aj našu lásku k Nemu. A to aj prostredníctvom spoločných stretiek či duchovného výletu na Španej Doline.

Pochopili sme veľa vecí, ktoré nám zmenili náš pohľad na život. Všetky tieto akcie nám pripravoval náš pán farár a animátori – Bejka a Palko, ktorým by som sa chcela ešte raz touto cestou poďakovať. Pomohli ste nám vyriešiť nespočítateľne veľa problémov, ktoré sa týkajú nielen dospievania, ale aj rodiny a našej budúcnosti. Práve vy ste nás naviedli na tú správnu cestu – na cestu šírenia dobra a lásky medzi nami. Vždy ste tu boli pre nás a mohli sme sa na vás kedykoľvek obrátiť. **ĎAKUJEME VÁM :)**

Ale spoznali sme tu aj nových kamarátov a vytvorili sme si nové putá, ktoré sa určite nikdy nerozviažu. Prečo? Pretože sme sa spoločne pripravovali na túto veľmi dôležitú úlohu, ktorá nás bude navždy spájať.

Na záver by som sa chcela s vami rozlúčiť práve týmto citátom, ktorý sme dostali ako pamiatku na našu birmovku: “Nebojte sa! Otvorte, ale dokorán otvorte dvere Kristovi!” (blahosl. Ján Pavol II.)

Slávnosť sviatosti birmovania alebo istota v neistote

*„Keď sa apoštoli v Jeruzaleme dozvedeli, že aj Samária prijala Božiu zvesť, vyslali ta Petra a Jána. Hneď ako ta prišli, prosili Boha, aby daroval týmto novým kresťanom Svätého Ducha, lebo doposiaľ ho ešte nik z nich neprijal, hoci boli pokrstení v mene Pána Ježiša Krista. Peter a Ján vložili teda ruky na týchto veriacich a dostali Ducha Svätého.“
(Skutky apoštolov)*

V nedeľu 18. septembra sa v našej podlavickej Farnosti Ducha Svätého uskutočnila slávnosť prijatia sviatosti birmovania. Prečo teda istota v neistote? Po náhlom úmrtí biskupa Banskobystrickej diecézy Mons. Rudolfa Balá-ža koncom júla nebolo isté, či stanovený termín birmovky bude možné skutočne aj zrealizovať. Duchovný otec našej farnosti Mgr. Daniel Bédi nebol za presun slávnosti na iný termín, a tak ani dočasné vedenie diecézy nezaváhalo. Dňa 18. septembra, tak ako bolo pôvodne stanovené, udelil nám dekan Dekanátu Banská Bystrica - Mes-to Mons. Jaroslav Pecha sviatosť birmovania. Celkovo štrnástim birmovancom.

Táto sviatosť isto nadobudla hlbší význam v živote všetkých nás - mladších i starších kandidátov. Ako Mons. Pecha vo svojej kázni vyjadril, birmovanie, ono latinské confirmatio, znamená predsa potvrdenie a upevnenie viery na prahu dospelosti. Nielen tej fyzickej, ale predovšetkým duchovnej dospelosti. Prijatím Ducha Svätého dostáva každý birmovanec dar, aby ako dospelý kresťan slovom i príkladom svedčil o Kristovi. Sila sviatosti nás privádza k tomu, aby sme si naplno uvedomovali zodpovednosť za svoje činy. Pri takomto postoji sa nám stáva viera hlavnou oporou života. A to nie hocikakého, ale života naplneného radosťou a svetlom. Viera sa stala istotou v živote plného vopred neistých situácií.

Sviatostnému obradu predchádzala poctivá niekoľkomesačná príprava. Jej vyvrcholením sa stala septembrová, už ôsma slávnosť udelenia sviatosti birmovania vo farnosti v Podlaviciach. Mladí birmovanci odovzdali pánovi dekanovi symbolické dary zo života súčasného mladého človeka. Za horiacou sviecou – symbolom svetla katolíckej viery kráčali mladí s GPS navigáciou, snowboardom a notebookom. A ako je v podlavickom kostole už zvykom, osobitú atmosféru dopĺňal spevácky zbor mladých originálnou hudbou. Prijatím Eucharistie a poďakovaním birmovancov bola nezabudnuteľná nedeľná sv. omša ukončená. Všetkým zúčastneným zo srdca ďakujeme.

Farská púť po stopách sv. Cyrila a Metoda

(Veľké Zálužie - Nitra - Nová Baňa)

Rok 2013 bude rokom, v ktorom Slovensko oslávi 1150. výročie príchodu Cyrila a Metoda. Písal sa totiž rok 863, keď Konštantín a Metod prišli na územie dnešného Slovenska, po tom, čo sa knieža Rastislav obrátil na byzantského cisára Michala III. so žiadosťou o učiteľov hlásajúcich evanjelium v jeho vlastnom jazyku.

Slovensko začína s prípravou na túto veľkú udalosť už v tomto roku. Tak ako iné diecézy aj Banskobystrická diecéza prijala v dňoch 30. septembra až 30. novembra v rámci príprav duchovnej obnovy putovnú relikviu sv. Cyrila. Do našej podlavickej Farnosti Ducha Svätého relikvia zavítala dňa 4. októbra. O niekoľko dní neskôr, v sobotu ôsmeho, sa v rámci príprav duchovnej obnovy uskutočnila ďalšia, tentokrát farská akcia venovaná cyrilo-metodskej tradícii, púť po stopách apoštolov Cyrila a Metoda.

Veriaci farnosti mali jedinečnú príležitosť navštíviť miesta v Nitre a jej okolí, ktoré sú spojené s účinkovaním slovanských vierozvestcov. Aby sa v ten deň všetko stihlo, vyštartoval plný autobus už o šiestej ráno. V raňajších hodinách cestou do rodiska dp. Daniela Bédiho, Veľkého Zálužia, sme prechádzali okolím obce Močenok, lokality Gorazdov, z ktorej pochádzal sv. Gorazd. Je známe, že sv. Gorazd, žiak Cyrila a Metoda, sa spolu s nimi zúčastnil v roku 867 cesty do Ríma a so svätým Metodom bol pri návrate z Ríma zajatý a väznený franskými biskupmi. Historické zdroje uvádzajú, že po smrti kráľa Svätopluka bol sv. Gorazd vysvätený na biskupa a povýšený na arcibiskupa. Mnohí bádatelia tiež predpokladajú, že je aj autorom životopisu, ktorý poznáme pod názvom Život Metoda.

Po duchovnom občerstvení formou svätej omše a pohostení tamojšími farníkmi sa autobus vydal smerom do Nitry, aby sme navštívili Nitriansky hrad, katedrálu sv. Emeráma a Diecézne múzeum, nachádzajúce sa v hradnom areáli. Katedrála sv. Emeráma, ktorá sa vypína na 60 metrovom hradnom kopci (190 m.n.m), je najstarším diecéznym chrámom na Slovensku. Odkazuje a nadväzuje na obdobie pôsobenia arcibiskupa Metoda, o čom svedčí bula *Industriae Tuae*, vydaná pápežom Jánom VIII. v roku 880. Pri súsosí sv. Cyrila a Metoda pod hradným mostom sme sa spoločne odfotovali. V diecéznom múzeu sme mali možnosť vidieť expozíciu liturgických pamiatok úzko spätých s počiatkami kresťanstva na našom území a s najstaršími dejinami nášho národa: ukážku z buly *Industriae Tuae*, hlaholské Kyjevské listy či cyrilikou napísané Životy sv. Konštantína-Cyrila a sv. Metoda.

NR - Klokočina

NR - Katedrála

Veľmi príjemným zážitkom bola popoludňajšia časť programu. V modernom Kostole sv. Gorazda na nitrianskom sídlisku Klokočina nás privítal jeho duchovný správca dekan Miroslav Hafeira. Okrem výkladu o výstavbe kostola sme mohli nahliadnuť do života veľmi aktívnej farnosti, podporujúcej podujatia mnohorakého druhu – v priestoroch farského úradu hudobné, náučné a výchovné a v priestoroch ihriska zas športové. V Misijnom dome Matky Božej v Nitre na Kalvárii sme spoznali rehoľu verbistov na Slovensku, ktorú založil páter Arnold Janssen, za blahoslaveného vyhlásený pápežom Pavlom VI. v roku 1975 a za svätého Jánom Pavlom II. 2003. Na prízemí sme si prezreli Misijné múzeum národov a kultúr a v zasadacej sále dokumentárny film o misijnej činnosti v Južnej Amerike.

Nová Baňa

NR - Verbisti

Poslednou časťou programu bola zastávka v Kostole Narodenia Panny Márie v Novej Bani. Tu čakalo posledné prekvapenie - výstava Plody zeme, ktorá kostol naplnila príjemnou vôňou. Obrazy vytvorené z ovocia, zeleniny, obilnín, strukovín, orechov sú tu vystavované už päťdesiaty siedmykrát.

Ďakujeme za možnosť zúčastniť sa tejto púte, ktorá nám pripomenula, že by sme mali ako kresťania žiť v úcte k tradíciám.

Maková sypaná štrúdl'a

Potrebuje:

- 4 poháre mletého maku
- 4 poháre práškoveho cukru
- 2 poháre hrubej múky
- 2 poháre hladkej múky špeciál
- 1 prášok do pečiva
- 2 kg nastrúhaných jablák + cukor a škoricica na posypanie
- $\frac{3}{4}$ -1 maslo (Hera)

Postup:

Mak, múku, cukor a prášok do pečiva spolu premiešame. Na vymastený plech dáme 4 poháre zmesi. Na to uložíme polovicu jablák, pocukrujeme ich a posypeme škoricou. Na jablká opäť nasypeme 4 poháre zmesi, na ne druhú polovicu jablák a nakoniec navrch posledné 4 poháre zmesi.

Rozpustíme maslo / Heru a dôkladne, aby sme poliali každé miesto, polejeme povrch koláča. Pečieme vo vyhriatej rúre asi 30 minút (môžeme aj viac). Povrch koláča môžeme ešte pocukrovať a krájjame vychladnuté.

Dobrú chuť!

PS: Pochutali sme si na nej na Jurkových krstínách. Bola výborná.

Petronela Balážová

Foto roka 2011

„Odtiaľ prídu lepšie časy...“ (pohľad z Tajovskej kalvárie, hľadáme včerajší deň a podlavický kostol)

Do Cirkvi cez naše farské spoločenstvo boli prijatí a sviatosťou krstu sa stali Božími deťmi:

01. Sofia Sopková (do 1 roka) - Praha (Skubín)	26. február
02. Adrián Kukol' (do 1 roka) - Skubín	20. marec
03. Sofia Patzová (do 1 roka) - BB, Horná	27. marec
04. Tomáš Mičal (do 1 roka) - Podlavice	03. apríl
05. Alica Balážová (do 1 roka) - Podlavice	10. apríl
06. Vladimír Ljbiak (30 r.) - Podlavice	24. apríl
07. Veronika Čunderlíková (20 r.) - Podlavice	24. apríl
08. Katarína Štulrajterová (29 r.) - BB, Komenského	24. apríl
09. Zuzana Štulrajterová (30 r.) - BB, Bakossova	24. apríl
10. Katarína Kortánová (7 r.) - Podlavice	25. apríl
11. Martina Vrábová (do 1 roka) - BB, Kráľová	01. máj
12. Matúš Minarovič (do 1 roka) - Podlavice	07. máj
13. Maxim Michal Riečan (1 r.) - Radvaň	15. máj
14. Šimon Chebeň (do 1 roka) - Sásová	21. máj
15. Adam Zásľav (do 1 roka) - Podlavice	22. máj
16. David Vyčítal (do 1 roka) - Podlavice (Malachov)	29. máj, dvojčky
17. Tomáš Vyčítal (do 1 roka) - Podlavice (Malachov)	29. máj
18. Nela Fiľová (do 1 roka) - Skubín	12. jún
19. Lukáš Velební (1 r.) - Praha (Podlavice)	18. jún
20. Jakub Cibiri (do 1 roka) - Fončorda	19. jún
21. Ema Karolína Zásľavová (do 1 roka) - Podlavice	26. jún
22. Dominik Kollár (do 1 roka) - Podlavice	24. júl
23. Juraj Baláž (do 1 roka) - Podlavice	21. august
24. Žofia Žabková (do 1 roka) - Podlavice	4. september
25. Michal Kavčák (do 1 roka) - Sásová	17. september, dvojčky
26. Tereza Kavčáková (do 1 roka) - Sásová	17. september
27. Liana Lukáčová (do 1 roka) - Brezno	04. október
28. Michal Arpáš (do 1 roka) - Fončorda	09. október
29. Lukáš Vyskočil (do 1 roka) - Podlavice	15. október
30. Dominik Ličko (2 r.) - Podlavice	21. október
31. Kristína Bobotová (do 1 roka) - Skubín	23. október
32. Alžbetka Varhaníková - Mišutková (do 1 roka)	30. október
33. Ladislav Hetveš (do 1 roka) - Podlavice	18. november
34. Viera Švantnerová (15 r.) - Podlavice	18. november
35. Jana Švantnerová (13 r.) - Podlavice	18. november
36. Barbora Kothajová (do 1 roka) - Fončorda	19. november
37. Lukáš Polčic (do 1 roka) - Skubín	20. november
38. Laura Emília Čtvrtníček (do 1 roka) - Podlavice (Írsko)	25. november
39. Jakub Šille (do 1 roka) - Sásová	27. november
40. Maximilián Šuba (do 1 roka) - Podlavice	11. december

(celkom 40, 19 dievčat, 21 chlapcov)

Do plného spoločenstva kresťanskej rodiny prostredníctvom Prvého sv. prijímania boli prijatí:

05. február	Beáta Petrušková – Vyskočilová (41 r.) - Podlavice
24. apríl	Vladimír Libiak (30 r.) – Podlavice (Bratislava)
24. apríl	Veronika Čunderlíková (20 r.) – Podlavice
24. apríl	Katarína Štulrajterová (29 r.) – BB, Komenského
24. apríl	Zuzana Štulrajterová (30 r.) – BB, Bakossova
08. máj	Marek Bíreš, Mária–Lujza Dúbravská, Katarína Haviarová, Kristína Nemcová, Helena Pavelková, Matúš Senček, Daniel Šuba, Matúš Šustek
15. september	Eva Höhn (43 r.) – BB, Graniar
18. november	Viera Švantnerová, (15 r.) – Podlavice
18. november	Jana Švantnerová, (13 r.) – Podlavice
(celkom 16, 10 detí a 6 dospelých)	

Prostredníctvom sviatosti birmovania sa stali dospelými kresťanmi v našej farnosti:

24. apríl	Vladimír Libiak (30 r.) – Podlavice (Bratislava)
24. apríl	Veronika Čunderlíková (20 r.) – Podlavice
24. apríl	Katarína Štulrajterová (29 r.) – BB, Komenského
24. apríl	Zuzana Štulrajterová (30 r.) – BB, Bakossova
18. september	Kristína Cimermanová (16 r.), Matej Dobrota (16 r.), Bronislava Grešková (16 r.), Mária Jašicová (16 r.), Matej Klinec (16 r.), Ľubica Krajčovičová (31 r.), Nikola Anna Lacková (15 r.), Ivana Legíňová (15 r.), Miroslava Mistríková (19 r.), Iveta Mistríková (17 r.), Simona Pániková (16 r.), Peter Zelenka (16 r.), Eva Höhn (43 r.), Peter Baláž (33 r.)

(celkom 18)

Sviatosť manželstva si vyslúžili 4 páry:

01. február	Ľubomír Kukoľ a Adriana Bartková
05. február	Karel Vyskočil a Beáta Petrušková
07. máj	Miroslav Kenický a Michaela Babjáková
11. jún	Peter Abrahám a Ivana Šmahelová

Do večnosti v nádeji na vzkriesenie nás predišli:

17. január	Ivan Urbančok (69 ročný)
22. január	Barbora Žilínčárová, r. Kolková (78)
19. marec	Marta Kapustová, r. Frgelcová (66)
25. apríl	Anton Kacina (71)
14. máj	Anna Dobrotová, r. Smädová (79)
20. jún	Anna Babicová (82)
30. jún	Ján Urbančok (95)
30. september	Matilda Klinčoková, r. Nagyová (80)
05. október	Anna Schvartzbacherová (57)
10. október	Ing. Pavoľ Klučka (53)
03. november	Božena Haringová, r. Račanská (80)
(celkom 11, 7 žien a 4 muži)	

*/ pozn: do uzávierky Duchovného pohľadu

Štyri veci, ktoré ľutujú zomierajúci

1. Zanedbával som rodinu a priateľov

Prvou a najväčšou ľútosťou, ktorú ľudia na smrteľnej posteli vyjadrujú, je podľa Anny Michňovej, riaditeľky Hospicu Domu Božieho milosrdenstva v Banskej Bystrici smútok nad tým, že zanedbávali svoju rodinu a blízkyh. „Celý život som sa snažil deti zabezpečiť, aby mali školy, autá, domy, ale nemal som na ne čas. Ľutujem to, lebo teraz nemajú čas ony na mňa,“ spomína na vyznanie zomierajúceho otca rodiny lekárka Anna Lakatošová z Hospicu milosrdných sestier v Trenčíne. Ľudia na smrteľnej posteli podľa predstaviteľov hospicov ľutujú, že zanedbávali výchovu svojich detí, neboli pri svojich blízkyh, keď to najviac potrebovali, narušili si s nimi vzťahy a nepomerili sa. Mrzí ich tiež, že svojim blízkyh nevyjadrili vďačnosť a nepovedali im, ako veľmi ich milujú. Predĺženou rukou smútku zo zanedbávania najbližších je ľútosť nad stratou starých priateľov. Zomierajúci priznávajú, že vzťah s nimi mnohokrát vyhasol preto, že boli príliš pohltení životom a udržiavanie priateľstva nebolo pre nich prioritou.

2. Zbytočne som veľa pracoval

Ľudia na smrteľnej posteli priznávajú, že rodinu a priateľov zanedbávali preto, lebo sa dali príliš pohltiť prácou. „Je to ich najväčšia ľútosť,“ hovorí Edita Takáčová, šéfk hospicu Harmónia v Slovenskom Novom Meste neďaleko Trebišova. Ona aj Michňová ich však sčasti chápu. Hovoria, že nezriedka títo ľudia nemali pre zlú finančnú situáciu ani inú možnosť. Napriek tomu si mnohí zomierajúci vyčítajú, že sa mohli radšej uskromniť, poznamenáva šéfk banskobystrického hospicu.

3. Stavil som na zlú kartu

Zomierajúci si uvedomujú, že na prvé priečky svojho životného rebríčka dali nesprávne hodnoty a tak premárnili svoj život. „Človeku, ktorý zomiera, sa od-razu naruby prevráti hierarchia hodnôt,“ ozrejmjuje tretiu najčastejšiu ľútosť Štefan Kuffa, riaditeľ Hospicu sv. Alžbety v Ľubici pri Kežmarku. Vysvetľuje, že materiálne hodnoty, ktoré boli predtým na prvých miestach, sa prepádajú dole a to, „čo nemalo takmer žiadnu hodnotu, sa dostáva na najvrchnejšie priečky“. Lakatošová si v tejto súvislosti spomína na 42-ročnú bývalú manažérku a modelku. „Keby som sa vyliečila z rakoviny, už by som žila úplne inak. Nie všetko je sláva, krása a peniaze,“ povedala na smrteľnej posteli. U zomierajúcich podľa šéfov hospicov získavajú prím hodnoty ako rodina a medziľudské vzťahy, u veriacich aj viera v Boha.

4. Nenaplnil som svoje sny

Z poznania, že človek stavil na zlú kartu, pramení sklamanie a ľútosť, že si ne-splnil sny a plány, ktoré mal. V tomto bode sa slovenské hospice zhodujú s tvrdením zdravotnej sestry Bonnie Wareovej, ktorá hovorí, že „väčšina ľudí si nespĺnila ani polovicu snov a musela zomierať s vedomím, že to bolo pre roz-hodnutia, ktoré urobili alebo neurobili,“ uvádza portál dolezite.sk.

Zomierajúci si uvedomujú, že preto, že nemali odvahu vyjadriť svoje pocity, aby udržali krok s ostatnými, „mali priemernú existenciu a nikdy sa nestali tými, ktorými boli naozaj schopní sa stať“.

Túžia po zmierení s blízkymi

Ľudia na smrteľnej posteli neradi pozerajú televízor. Príchod smrti ľahšie prijímajú menej vzdelaní ľudia ako intelektuáli.

Útosta, ktorú ľudia vyjadrujú na smrteľnej posteli, v nich vyvoláva neutíchajúcu túžbu po zmierení. Jednohlasne sa na tom zhodujú všetky oslovené hospice na Slovensku aj psychologička, ktorá sa venuje práve takýmto pacientom. „Ľudia, ktorí zomierajú, majú veľkú túžbu zmieriť sa s najbližšími,“ vysvetľuje Štefan Kuffa, „Čakaním na nich akoby oddialili smrť,“ hovorí, „to sú veľmi, veľmi zvlášť-ne veci.“

Smrť prichádza po zmierení

AKO BYŤ NÁPOMOCNÝ ZOMIERAJÚCEMU

- trávte s ním čo najviac času
- snažte sa mu splniť každé želanie, ktoré je vo vašich silách
- preukazujte mu lásku, aby cítil, že ho máte skutočne radi

„Niektorí ľudia čakajú aj neuveriteľne dlhý čas, pokiaľ ich blízky nedocestuje a nepríde sa zmieriť,“ hovorí rehoľná sestra Patrika Martina Nováková z Liečebne sv. Františka v Bratislave. Keď príde, zažívame s nimi „ťažké, no zároveň krásne chvíle“, opisuje Anna Michňová z Banskej Bystrice. Priznáva, že mnohokrát sa ani personál neubrání slzám dojatia. „Keď si zomierajúci vyriešia vzťahy s najbližšími alebo problémy, ktoré neboli doteraz doriešené, tak sa im ľahšie zomiera,“ pokračuje Alena Kollárová, riaditeľka Hospicu sv. Františka z Assisi v Palárikove. Aj psychologička Andrea Križanová mala pacientov, ktorí na „smrteľnej posteli“ rozprávali práve o tých svojich príbuzných, s ktorými nekomunikovali alebo mali problematický vzťah. „Odpustenie znamená pre pacienta úľavu,“ vysvetľuje. „V momente, ako pozdraví svojho očakávaného blízkeho, zomierajú,“ opisuje zvláštny úkaz Nováková.

Televízor ich nezaujíma

Ľudia na smrteľnej posteli sú radi, ak ich navštevujú najmä blízki ľudia. Ak sú sami, majú radšej ticho, aby mohli rozmýšľať. „Nemajú potrebu pozeráť televíziu,“ hovorí Kollárová. Tvrdia, že ich ruší a nezaujíma. Je jedno, či ide o správy, zábavný program alebo film o ôsmej. Takto sa podľa šéfky palárikovského hospicu správa až 95 percent ľudí, ktorí zomierajú. Príchod smrti neprežívajú všetci ľudia úplne rovnako. Svoj vplyv má na to nielen pohlavie, ale aj bydlisko, vzdelanie a, samozrejme, svetonázor. Ženy sa podľa Edity Takáčovej obávajú, čo bude s ich rodinami, deťmi a vnúčatami. „Či sa budú vedieť o seba postarať.“

(pokračovanie nabudúce)

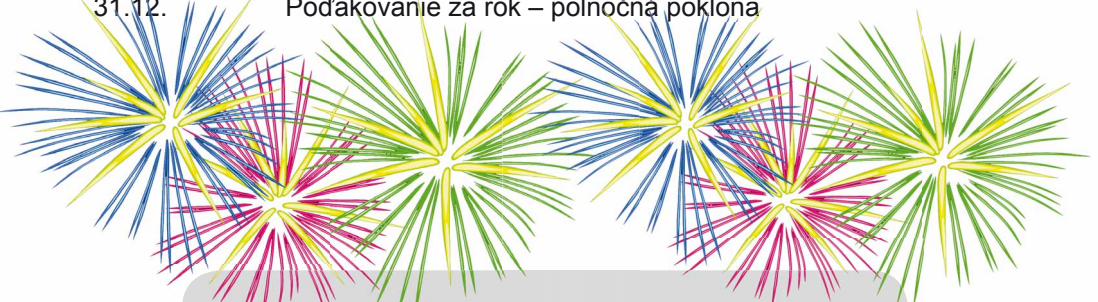
Verím, že sv. Cyril a Metod majú
v Podlaviciach nasledovníkov...

Dedičstvo otcov zachovávaním, poňatím

- 06.01. Vyhodnotenie 3. ročníka ping-pongového turnaja o Putovný pohár farnosti Podlavice
08.01. Vianočný koncert speváckeho zboru Hron
27.-29.01. (asi) Trojdňie modlitieb matiek
11.02. Deň chorých (výročie Lurdských zjavení)
18.02. Detský (farský) karneval
22.02. Popolcová streda – krížové cesty podľa skupín
17.03. Púť mužov do Zákamenného
01.04. Kvetná nedeľa – začiatok Veľkého týždňa
05.04. Zelený štvrtok – slávnosť ustanovenia Eucharistie
06.04. Veľký piatok – krížová cesta ulicami Skubína
08.04. VEĽKÁ NOC – slávnosť zmŕtvychvstania Ježiša Krista
14.04. Púť mládeže a rodín na Staré Hory
28.04. 5. výročie posvätenia kostola Sv. Ducha v Podlaviciach
Výstava fotografií z posviacky
29.04. Koncert (možno Babjakovcov)
06.05. (asi) Prvé sv. prijímanie
27.05. Turíce – slávnosť zasvätenia kostola
(stretnutie všetkých 8 ročníkov birmovancov)
02.06. Farská púť na Velehrad, Hostýn... (na Veľkú Moravu)
09.06. Farský športový deň
10.06. Procesia slávnosti Najsv. Kristovho Tela a Krvi (Božie telo)
10.06. 5. ročník stretnutia spevokolov Banskej Bystrice
23.06. Stretnutie pri gulášoch
05.07. Selce – púť k sv. Cyrilovi a Metodovi
14.-21.07. Duchovno-turistický pobyt v Habovke (+ Kozárovce)
29.07. Nedeľa sv. Krištofa – posviacka dopravných prostriedkov
august „Vikartovský mlyn“ – sústreďenie rodín
01.09. 10. výročie založenia farnosti – Farský deň
15.09. Púť na Tajovskú kalváriu
07.10. Ružencová Panna Mária – poďakovanie za úrodu
október Farská púť – Svätá zem (Izrael, Palestína)
01.-02.11. Slávnosť Všetkých svätých a Pamiatka zosnulých
17.11. Športový deň
02.12. začiatok Adventu
08.12. Akadémie – Nepoškvrnené počatie Panny Márie
Požehnanie tehuľiek – mamičiek pred pôrodom
25.-26.12. Jasličková pobožnosť a Koledovanie Dobrá novina
31.12. Poďakovanie za rok – polnočná poklona

Ako sa dá najľahšie rozosmiať Pána Boha?
Začnite mu rozprávať o svojich plánoch...

Rímskokatolícka cirkev, farnosť Svätého Ducha
Skubínska cesta 6, 974 09 Banská Bystrica – Podlavice

Vianoce 2011 / 2012

Program bohoslužieb vo vianočnom období v Podlaviciach

Deň	Dátum		Liturgia	Hodina	Poznámka
piatok	16.12. 2011		Sv. omša	18:00	Spol. sv. spoveď od 16:00
nedeľa	18.12. 2011	Štvrtá adventná nedeľa	Sv. omše	8:00 10:00 18:00	
utorok	20.12.2011			od 9:00	Spoveď chorých
piatok	23.12.2011		Deviatnik	17:30	Zakončenie Deviatnika prístrešia v kostole
sobota	24.12.2011	Štedrý deň	Sv. omše Sv. omše	7:30 18:00 23:00	Štedrá večera Sv. omša v noci (nie polnočná !!!)
nedeľa	25.12.2011	Narodenie Pána	Sv. omše	8:00 10:00 15:00 18:00	na úsvite vo dne Jasličková slávnosť
pondelok	26.12.2011	Sv. Štefana, 1. mučeníka	Sv. omše	8:00 10:00	Požehnanie rodín a obnovenie manželských sľubov Požehnanie domov a bytov Koledovanie Dobrá novina
utorok	27.12.2011	Sv. Jána, apoštola a evanjelistu	Sv. omša	18:00	
streda	28.12.2011	Sv. Neviniatok, mučeníkov	Sv. omša	17:00	Požehnanie detí
štvrtok	29.12.2011	Piaty deň v oktáve Narodenia Pána	Sv. omša	18:00	poklona
piatok	30.12.2011	Sv. Rodiny	Sv. omša	18:00	
sobota	31.12.2011	Siedmy deň v oktáve Narodenia Pána <i>Sv. Silvestra</i>	Sv. omša	16:00 23:45	Poďakovanie na konci roka Te Deum + štatistika Polnočná poklona
nedeľa	1.1. 2012	Slávnosť Panny Márie - Bohorodičky, Nový rok	Sv. omše	8:00 10:00 18:00	Veni Creator Spiritus (Vzývanie Ducha Sv. o pomoc v novom roku)
pondelok	2.1. 2012		Sv. omša	nebude	
utorok	3.1. 2012	Najsv. mena Ježiš	Sv. omša	18:00	Požehnanie domov a bytov (priebežne podľa prihlásenia)
streda	4.1. 2012		Sv. omša	18:00	Požehnanie domov a bytov
štvrtok	5.1. 2012		Sv. omša	18:00	Požehnanie domov a bytov
piatok	6.1. 2012	Zjavenie Pána - Traja Králi	Sv. omše	8:00 10:00 18:00	Požehnanie Trojkraľovej vody a kriedy Požehnanie domov a bytov
sobota	7.1. 2012		Sv. omša	7:30	Požehnanie domov a bytov
nedeľa	8.1. 2012	Krst Krista Pána	Sv. omše	8:00 10:00 15:00 18:00	Koniec Vianočného obdobia Vianočný koncert